

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Analýza turistického potenciálu Jihomoravského kraje
Tourist Potential Analysis of the South Moravian Region

Student:

Denisa Dulová

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Václav Lednický, CSc.

Ostrava 2015

Zadání bakalářské práce

Student: **Denisa Dulová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6501R006 Ekonomika cestovního ruchu
Téma: Analýza turistického potenciálu Jihomoravského kraje
Tourist Potential Analysis of the South Moravian Region

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Metodika zpracování a cíl práce
3. Charakteristika současného cestovního ruchu
4. Charakteristika Jihomoravského kraje
5. Výsledky výzkumu a doporučení
6. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HESKOVÁ, Marie et al. *Cestovní ruch: Pro vyšší odborné a vysoké školy*. 2. upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011. ISBN 978-80-7373-107-6.

NOVACKÁ, Ludmila. *Cestovní ruch a Evropská unie*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2011. ISBN 978-80-7452-016-7.

RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

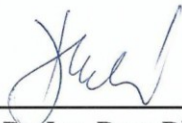
Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Václav Lednický, CSc.**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 07.05.2015

doc. Ing. Petra Horváthová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně pod vedením doc. Ing. Václava Lednického, CSc. a uvedla v ní všechny použité zdroje.

V Uherském Hradišti dne 7. května 2015

.....*Denisa Dulová*.....

Denisa Dulová

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat panu doc. Ing. Václavu Lednickému, CSc. za odborné vedení mé bakalářské práce, poskytování cenných rad, věcných připomínek, ochotu a čas. Dále bych také chtěla poděkovat své rodině a přátelům, kteří mě po celou dobu zpracovávání práce podporovali.

Denisa Dulová

Obsah

1. Úvod.....	5
2. Metodika zpracování a cíl práce.....	6
3. Charakteristika současného cestovního ruchu.....	7
3.1 Vymezení potenciálu	7
3.2 Vymezení cestovního ruchu	7
3.3 Subjekt cestovního ruchu	8
3.4 Typologie cestovního ruchu	9
3.4.1 Formy cestovního ruchu	9
a. Základní formy cestovního ruchu	10
b. Specifické formy cestovního ruchu	10
3.4.2 Druhy cestovního ruchu	11
3.5 Současné trendy cestovního ruchu	13
4. Charakteristika Jihomoravského kraje	14
4.1 Historie	14
4.2 Administrativní členění	15
4.3 Poloha a rozloha	15
4.4 Podnebí a přírodní podmínky	16
4.5 Obyvatelstvo.....	16
4.6 Doprava	18
4.7 Ubytovací zařízení.....	19
4.8 Památky, přírodní a jiné zajímavosti jednotlivých okresů	20
4.8.1 Blansko	21
4.8.2 Brno-město	22
4.8.3 Brno-venkov	24
4.8.4 Břeclav	25
4.8.5 Hodonín.....	26
4.8.6 Vyškov	27
4.8.7 Znojmo	28
4.9 Nejvýznamnější společensko-kulturní akce v Jihomoravském kraji	30
5. Výsledky výzkumu a doporučení	34
5.1 Dotazníkové šetření	34
5.2 Doporučení	43

6. Závěr.....	44
Seznam použité literatury	46
Seznam zkratek	50
Seznam obrázků	
Seznam tabulek	
Seznam grafů	
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1. Úvod

Tématem této bakalářské práce je „Analýza turistického potenciálu Jihomoravského kraje. Důvodem sepsání tohoto tématu byla snaha seznámit se blíže s bohatou nabídkou zajímavých památných míst a společensko-kulturních akcí v Jihomoravském kraji.

Při návštěvě Jihomoravského kraje na návštěvníka dýchne jedinečná atmosféra historie, tradic a rozmanité přírodní scenérie. Žádný jiný kraj v České republice neoplývá tolika vinicemi jako právě Jihomoravský kraj. Na území tohoto kraje je spousta míst, která jsou ideální k rekreaci. Severní část kraje je vzhledem k hornatosti vyhledávanou oblastí vyznavačů pěší turistiky i horských kol. Naopak jižní část kraje je rovinatější, a hodí se proto především pro rekreační cyklistiku, která zažívá v posledních letech nebývalý rozmach. V Jihomoravském kraji se nachází také řada značených turistických tras a stezek, které přímo vybízí k aktivnímu odpočinku.

Lákadlem potenciálních turistů mohou být obzvláště v oblasti Slovácka různé lidové slavnosti a festivaly. Každá moravská vesnice udržuje své vlastní tradice a pořádá hody. Při těchto příležitostech se lidé strojí do bohatě zdobených krojů, které se podle jednotlivých oblastí značně liší. Málokdo v tomto malebném kraji při poslechu cimbálové muziky odolá proslulé pohostinnosti zdejších obyvatel.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická východiska jsou popsána ve třetí a čtvrté kapitole. Třetí kapitola se věnuje cestovnímu ruchu jakožto významnému společensko-ekonomickému fenoménu. Čtvrtá kapitola je pak zaměřena na samotný Jihomoravský kraj. V praktické části bakalářské práce jsou uvedeny výsledky provedeného výzkumu a doporučení, které by mohlo vést ke zvýšení návštěvnosti Jihomoravského kraje.

2. Metodika zpracování a cíl práce

V této kapitole bakalářské práce je popsána metodika zpracování a také cíl práce.

Metodika zpracování

První fází zpracování bakalářské práce bylo sestavení předběžné osnovy, podle níž byla celá práce napsána. Na základě této osnovy byla rovněž provedena metoda sběru dat, tedy informací nezbytných ke zpracování.

Hlavní metodou koncepce teoretické části bakalářské práce je metoda analýzy. Teoretická část odděleně rozebírá dvě kapitoly. První kapitolou je cestovní ruch, v němž jsou popsány především základní pojmy nezbytně související s cestovním ruchem. Druhou kapitolou je Jihomoravský kraj. Ten je v této části nejprve charakterizován jako celek a později rozdělen do okresů, aby mohl být každý okres popsán zvlášť.

V praktické části bakalářské práce je použita metoda dotazníkového šetření. Tato kvantitativní metoda byla upřednostněna z toho důvodu, že umožňuje poměrně rychlé a snadné získání informací i od větší skupiny respondentů. Dotazníkové šetření se z velké části uskutečnilo elektronicky prostřednictvím internetového portálu survio.com. Kromě internetu probíhalo dotazníkové šetření rovněž na veřejnosti.

Při zpracování této práce bylo využito jak odborné literatury, tak veřejných internetových zdrojů. Odborná literatura byla čerpána z městských knihoven ve Veselí nad Moravou, Uherském Hradišti a také z Moravské zemské knihovny v Brně. Všechny použité tištěné i elektronické materiály jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Cíl práce

Zásadním cílem této bakalářské práce je analýza turistického potenciálu Jihomoravského kraje. Snahou je přiblížit čtenářům nejzajímavější místa a události v tomto regionu a vzbudit v nich zájem o jeho návštěvu. Ze všech historických, kulturních, přírodních památek, společensko-kulturních akcí a jiných zajímavostí jsou zde popsány zejména ty, které jsou pro Jihomoravský kraj nejvýznamnější.

3. Charakteristika současného cestovního ruchu

Tato kapitola je zaměřena na cestovní ruch. Na začátku kapitoly je vymezen pojem potenciál a cestovní ruch. Dále jsou zde uvedeny subjekty cestovního ruchu, druhy a formy. Závěrem se kapitola zabývá současnými trendy cestovního ruchu.

3.1 Vymezení potenciálu

Potenciálem se obecně rozumí souhrn možností či schopností něco udělat. Potenciál cestovního ruchu představuje komplexní hodnotu veškerých předpokladů cestovního ruchu. Tato hodnota se oceňuje na základě určité bodovací škály a snižuje o zápornou hodnotu negativních faktorů rozvoje cestovního ruchu. Především se snižuje o špatný stav složek životního prostředí a konfliktní land-use určitého území. [9], [17]

3.2 Vymezení cestovního ruchu

„Cestovní ruch je nutno chápat ve dvou rovinách. První rovinou je oblast spotřeby, kdy je brán jako způsob uspokojování potřeb, a z druhého hlediska se jedná o oblast podnikatelských příležitostí v mnoha oborech lidské činnosti, kdy je významnou součástí ekonomiky společnosti.“ uvádí Ryglová (2009, s. 9).

Přesné vymezení a definování cestovního ruchu je velmi složité. Samotný přístup k vyložení tohoto složitého pojmu se mění v průběhu vývoje CR. V cestovním ruchu existuje řada různých definic, z nichž však žádná není zcela vyčerpávající. Při definování autoři podtrhují různé stránky tohoto společensko-ekonomického jevu, častokrát v návaznosti na tom, z jakého pohledu je na cestovní ruch nahlíženo. [6], [14]

Daleko za stereotypní představu cestovního ruchu jako prázdninového pobytu dovedla koncept CR Světová organizace cestovního ruchu. [4] Dle UNWTO tedy oficiálně přijatá definice zní: *„Cestovní ruch zahrnuje aktivity osob cestujících do míst či přebývajících v místech, která se nacházejí mimo jejich obvyklé prostředí, a to ne déle než jeden rok, za účelem dovolené, pracovních závazků či z jiných důvodů.“* [2014, s. 6]

Nejvyšší orgány Evropské unie se cestovním ruchem zabývají již od posledních let 20. století. Právě EU navrhuje postupy a vytváří předpoklady pro aktivizaci CR jak v zemích Evropské unie, tak v zemích, které jsou teprve ve stádiu plnění přístupových požadavků pro členství v Evropské unii. [11]

3.3 Subjekt cestovního ruchu

Za subjekt cestovního ruchu se považuje účastník cestovního ruchu. Subjekty se rozlišují z hlediska ekonomického a z hlediska statistického.

„Z ekonomického hlediska je jím každý, kdo uspokojuje svoje potřeby spotřebou statků cestovního ruchu v době cestování a pobytu mimo místo trvalého bydliště a obvykle ve volném čase“, tvrdí Hesková (2011, s. 11).

Z hlediska statistického se účastníkem cestovního ruchu rozumí:

- návštěvník,
- turista,
- výletník,
- stálý obyvatel. [5]

Návštěvník (visitor)

Návštěvník představuje v domácím cestovním ruchu osobu, která na dobu kratší šesti měsíců cestuje do jiného místa v zemi, v níž má své trvalé bydliště.

V mezinárodním cestovním ruchu je návštěvníkem osoba, která na dobu nepřekračující dvanáct měsíců cestuje do země, v níž nemá své trvalé bydliště. V obou případech nesmí být hlavním důvodem cesty výdělečná činnost. [5], [10]

Turista (tourist)

V domácím cestovním ruchu je turistou osoba, která cestuje do jiného místa v zemi, v níž má své trvalé bydliště. Na tomto místě nejméně jednou přenocuje, ale nezůstává zde déle než šest měsíců.

V mezinárodním cestovním ruchu představuje turista osobu, která cestuje do jiné země. V této zemi rovněž alespoň jednou přenocuje, ale nezůstává zde delší dobu než dvanáct měsíců. [2] Hlavním důvodem cesty v těchto dvou případech nesmí být opět vykonávání výdělečné činnosti.

Podle délky pobytu se rozlišuje:

- turista na dovolené (holiday maker), který se na určitém místě zdržuje více než určený počet dní nebo nocí,

- krátkodobě pobývajících turista (short-term tourist), který cestuje na dobu nepřesahující určený počet dní nebo nocí, ale zahrnuje pobyt s nejméně jedním přenocováním. [5], [10]

Výletník (excursionist)

V domácím cestovním ruchu se za výletníka považuje osoba, která na dobu kratší dvaceti čtyř hodin cestuje do jiného místa v zemi, v níž má své trvalé bydliště, bez toho aniž by v tomto místě přenocovala.

V mezinárodním cestovním ruchu je výletníkem osoba, která na dobu kratší dvaceti čtyř hodin cestuje do jiné země, než v níž má své trvalé bydliště, bez toho aniž by v této zemi přenocovala. [2]

Stálý obyvatel (rezident)

V domácím cestovním ruchu představuje stálý obyvatel osobu, která nejméně šest po sobě jdoucích měsíců žije v určitém místě před příjezdem do jiného místa na dobu kratší šesti měsíců.

V mezinárodním cestovním ruchu se jedná o osobu, která alespoň dvanáct po sobě jdoucích měsíců žije v určité zemi před příjezdem do jiné země na dobu kratší než dvanáct měsíců. [5]

3.4 Typologie cestovního ruchu

Cestovní ruch lze členit na formy a druhy cestovního ruchu. Tyto formy a druhy se neustále vyvíjí a obohacují v souvislosti s poptávkou účastníků cestovního ruchu. Nelze však jednoznačně určit, co lze považovat za formu, a co za druh CR, jelikož řada autorů formy a druhy označuje opačně. [5]

3.4.1 Formy cestovního ruchu

Formy cestovního ruchu se určují podle motivace účasti na cestovním ruchu a odpovídají potřebám účastníků cestovního ruchu. Rozlišují se základní a specifické formy CR. [15], [18] „Základní formy cestovního ruchu odpovídají nejširším potřebám, zatímco specifické formy uspokojují specifické požadavky jeho účastníků“, uvádí Ryglová, Burian, Vajčnerová (2011, s. 19).

a. Základní formy cestovního ruchu

Mezi základní formy cestovního ruchu patří:

- rekreační cestovní ruch,
- kulturně poznávací cestovní ruch,
- léčebný a lázeňský cestovní ruch,
- sportovně turistický cestovní ruch.

Rekreační cestovní ruch

Jedná se o odpočinkovou formu CR, která je spojená s regenerací a reprodukcí fyzických a duševních sil člověka. Uskutečňuje se zejména v prostředí hor, lesů nebo vody.

Kulturně poznávací cestovní ruch

Kulturně poznávací cestovní ruch je zaměřený zejména na poznávání kultury, historie, zvyků nebo tradic.

Léčebný a lázeňský cestovní ruch

Léčebný a lázeňský cestovní ruch je orientovaný na léčbu, relaxaci a celkovou obnovu fyzických a duševních sil člověka. V lázních a rekreačních centrech se zdravotní stav jedinců zlepšuje pomocí různých léčebných procedur nebo jen pobytem v příznivém prostředí.

Sportovně turistický cestovní ruch

Sportovně turistický cestovní ruch je spojený s aktivním odpočinkem při různých sportovních činnostech. Patří sem i účast na sportovních akcích (olympijské hry, fotbalová utkání, mistrovství světa aj.) [2], [15]

b. Specifické formy cestovního ruchu

Specifickými formami CR se rozumí takové formy, které uspokojují zvláštní potřeby různých spotřebitelských segmentů a jsou proto většinou určeny pouze úzké skupině účastníků cestovního ruchu. Tato nabídka se vzhledem k novým trendům neustále rozšiřuje.

Mezi specifické formy cestovního ruchu patří například:

- rodinný cestovní ruch,
- mládežnický cestovní ruch,

- seniorský cestovní ruch,
- venkovský cestovní ruch,
- městský cestovní ruch,
- náboženský cestovní ruch,
- kongresový cestovní ruch,
- gastronomický cestovní ruch. [15]

3.4.2 Druhy cestovního ruchu

Druhy cestovního ruchu jsou určeny na základě způsobu realizace CR. [18] Cestovní ruch se tedy podle způsobu realizace rozlišuje podle následujících hledisek:

- podle počtu účastníků,
- podle místa realizace,
- podle délky pobytu,
- podle způsobu zabezpečení cesty a pobytu,
- podle vlivu na platební bilanci státu,
- podle způsobu financování,
- podle dopadu na životní prostředí.

Podle počtu účastníků

Z tohoto hlediska se cestovní ruch člení na individuální cestovní ruch a skupinový cestovní ruch. Individuální cestovní ruch je takový cestovní ruch, při kterém účastník cestovního ruchu cestuje sám, popřípadě s rodinou. Skupinový cestovní ruch je takový, při kterém cestuje skupina účastníků cestovního ruchu, kteří se obvykle navzájem znají.

Podle místa realizace

Z hlediska místa, na kterém cestovní ruch probíhá, se cestovní ruch rozlišuje domácí a zahraniční. O domácí cestovní ruch se jedná, pokud účastníci cestovního ruchu nepřekračují státní hranice země, v níž žijí. Jedná se tedy o cestování obyvatel po vlastní zemi. O zahraniční se cestovní ruch se jedná, pokud účastníci překračují státní hranice své země. Z hlediska daného státu se dále rozlišuje výjezdový cestovní ruch, příjezdový cestovní ruch a tranzitní cestovní ruch. Výjezdovým, neboli pasivním cestovním ruchem se rozumí výjezdy obyvatel určité země do zahraničí. Příjezdovým neboli aktivním cestovním ruchem se rozumí

příjezdy zahraničních návštěvníků do určité země. Tranzitní cestovní ruch je zvláštní součástí příjezdového cestovního ruchu. Rozumí se jím průjezdy zahraničních účastníků cestovního ruchu přes území daného státu, s tím, že cíle své cesty dosáhnou na území jiného státu.

Podle délky pobytu

Cestovní ruch se podle délky pobytu rozděluje na krátkodobý cestovní ruch a dlouhodobý cestovní ruch. O krátkodobý cestovní ruch se jedná v případě, že pobyt nezahrnuje více než tři přenocování. O dlouhodobý cestovní ruch se jedná v případě, že pobyt zahrnuje více než tři přenocování. Nesmí však překročit šest měsíců pokud jde o domácí cestovní ruch a jeden rok pokud jde o zahraniční cestovní ruch.

Podle způsobu zabezpečení cesty a pobytu

Dále se podle způsobu zabezpečení cesty a pobytu rozlišuje cestovní ruch organizovaný a neorganizovaný. Při organizovaném cestovním ruchu jsou pro účastníka cestovního ruchu cesta i pobyt obstarávány zejména cestovními kancelářemi nebo jinými zprostředkovateli. Při neorganizovaném cestovním ruchu si účastník cestovního ruchu musí všechny služby obvykle obstarávat sám, popřípadě může zčásti využívat služeb různých zprostředkovatelů.

Podle vlivu na platební bilanci státu

Podle tohoto kritéria se cestovní ruch člení na aktivní cestovní ruch a pasivní cestovní ruch. Při aktivním cestovním ruchu příjezdy zahraničních návštěvníků znamenají příliv devizových prostředků do platební bilance státu. Při pasivním cestovním ruchu obyvatelé určitého státu odebírají devizové prostředky určité země s cílem nakoupit zboží a služby v jiném státě.

Podle způsobu financování

Cestovní ruch se dle způsobu financování dělí na komerční cestovní ruch a sociální cestovní ruch. Komerční cestovní ruch se občas označuje také jako volný cestovní ruch. Účastník cestovního ruchu si v tomto případě všechny výdaje hradí sám ze svých prostředků a jeho účast není ničím podmíněna. Sociální cestovní ruch se může označovat také jako vázaný cestovní ruch. V tomto případě je část výdajů hrazena z příspěvků kompetentní organizace a účast účastníka cestovního ruchu je podmíněna splněním určitých podmínek.

Podle dopadu na životní prostředí

Podle dopadu na životní prostředí se rozlišuje tvrdý cestovní ruch a měkký cestovní ruch. Měkkým cestovním ruchem se rozumí cestovní ruch, který se snaží o co nejmenší narušení navštíveného prostředí, za účelem maximálního využití místních zdrojů. Tvrdým cestovním ruchem se rozumí cestovní ruch, který výrazně ovlivňuje životní prostředí, neohlíží se na místní tradice a snaží se bezohledně využít všechny zdroje daného místa. [2], [15]

3.5 Současné trendy cestovního ruchu

„Trendy cestovního ruchu jsou odrazem společenských změn, které Evropa prožívá v rámci změn ekonomických a sociálních podmínek a změn životního stylu.“, uvádí Hesková (2011, s. 188).

Podle motivace účastníků na cestovním ruchu se mezi současné trendy CR řadí následující:

- gastronomický cestovní ruch, při kterém je hlavním podnětem cesty gastronomie a jiné gastronomické zážitky,
- zdravotní cestovní ruch, který znamená cestování za účelem léčebné péče a provedení předem plánovaných léčebných zákroků,
- dobrodružný cestovní ruch, který obsahuje nějakou dávku rizika, vyžaduje potřebné úsilí, dovednosti a vyvolává emoce,
- temný cestovní ruch, kterým se rozumí cestování na místa, která jsou spojená s neštěstím, utrpením, smrtí, smutkem nebo strachem,
- event turismus, který představuje cestování za účelem navštívení určité události,
- dobrovolnický cestovní ruch, za který se považuje cestování s cílem poskytnutí pomoci (humanitární pomoc, materiální nedostatky, obnova prostředí aj.),
- svatební cestovní ruch, přičemž hlavním motivem cesty je účast na svatebním obřadu nebo podobné záležitosti (zasnoubení, svatební cesta, výročí svatby aj.),
- filmový turismus, který je spojený s návštěvou míst, atraktivit a událostí spjatých s určitými filmy,
- vesmírný cestovní ruch, který souvisí s cestováním do vesmíru. [8]

4. Charakteristika Jihomoravského kraje

Jak již vyplývá z názvu kapitoly, tato část bakalářské práce se zabývá Jihomoravským krajem. Nejprve je uvedena historie kraje a poté je Jihomoravský kraj popsán z hlediska administrativního členění, polohy a rozlohy, podnebí a přírodních podmínek, obyvatelstva a turistické infrastruktury. Zbýlé podkapitoly se věnují nejvýznamnějším památkám, událostem a jiným zajímavostem kraje.

4.1 Historie

Dějiny jižní Moravy sahají k počátku 9. století. Za nejznámější státní útvar byla v této době považována Velkomoravská říše. Ta se však počátkem 10. století rozpadla a celá Morava se tak stala součástí českého knížectví pod svrchovaností Přemyslovců.

Důležitou křižovatkou evropských obchodních cest se stala jižní Morava ve 13. století. Je zajímavé, že na Moravě se královská města vytvářela rychleji než v Čechách. Mezi první královská města vytvořená na tomto území patří Znojmo, Hodonín a Brno.

V době husitského hnutí královská města finančně podporovala křižácká tažení proti husitským Čechům. Převahu však husité měli jen v malých městech. V reakci na husitské války roku 1464 souhlasili Moravané s tím, že nesmí v budoucnu dojít k rozdělení Moravského markrabství s českým královstvím a dále také souhlasili, aby Jiří z Poděbrad upevnil toto spojení.

V 16. století Moravu vyčerpávala obrana vlastních i cizích měst před Turky. V Čechách to byla doba rozmachu řemesel a obchodu. V této době přicházely z německých území do Čech a hlavně na Moravu nekatoličtí obyvatelé, kteří zde měli větší svobodu vyznání. České stavy bez přítomnosti stavů moravských si zvolily za krále Habsburka Ferdinanda I., čímž vyvrcholil roku 1526 rozkol mezi Čechy a Moravany. Asi o sto let později tomu bylo podobně při přijetí arcivévody Ferdinanda Štýrského za českého krále. To byl důvod, proč se moravští stavové k českému stavovskému povstání připojili až s ročním zpožděním.

Po porážce na Bílé hoře byla nekatolická vyznání tvrdě postavena mimo zákon. Příslušníci starých šlechtických rodů byli nahrazeni cizími rody, které císaři pomáhaly v boji proti stavovskému povstání. Roku 1641 získalo Brno přední postavení v zemi. Díky blízkosti a úzkému hospodářskému spojení s Rakouskem byla jižní Morava více germanizovaná než zbytek země.

Moravské markrabství zaniklo se vznikem Československa. V roce 1927 vznikla spojením Moravy a Slezska Moravskoslezská země s vlastní samosprávou, která byla zrušena roku 1949. Toto zrušení je dodnes Moravany chápáno jako diskriminační nařízení. [13]

4.2 Administrativní členění

Jihomoravský kraj je vyšší územně samosprávný celek v České republice. Je tvořen okresy Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo. V roce 2005 přešlo do okresu Brno-venkov 25 obcí z kraje Vysočina. V současnosti má tedy kraj dohromady 673 obcí, z toho je 49 měst, 40 městysů, 583 obcí a 1 vojenský újezd. Všechny tyto obce jsou rozděleny do 21 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (viz Obr. 4.1). Metropolí Jihomoravského kraje je druhé největší město ČR Brno, ležící v okrese Brno-město. [19], [20]

Obr. 4.1 Administrativní členění Jihomoravského kraje

(zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/2-641011-10--30>)

4.3 Poloha a rozloha

Jihomoravský kraj se rozkládá v jihovýchodní části České republiky (viz Obr. 4.2). S jeho rozlohou 7 195 km² se řadí na čtvrté místo v republice. V rámci republiky jsou sousedy

Jihomoravského kraje na severozápadě kraj Vysočina, na severu Pardubický kraj, na severovýchodě Olomoucký kraj a na východě Zlínský kraj. Zahraničními sousedy jsou Rakousko a Slovensko, se kterými tvoří na celé jižní části kraje státní hranice. [13], [19]

Obr. 4.2 Poloha Jihomoravského kraje

(zdroj: <http://www.ceska-republika.estranky.cz/clanky/jihomoravsky-kraj-.html>)

4.4 Podnebí a přírodní podmínky

Kraj leží v mírném klimatickém pásmu, kde se typicky střídají roční období. Podnebí se v jednotlivých lokalitách liší v závislosti na přírodních podmínkách. Průměrná roční teplota se pohybuje okolo 8 až 9 °C. Nejteplejším a zároveň nejdeštivějším měsícem je červenec s průměrnou teplotou 18 až 19 °C a s úhrnem srážek 70 až 80 mm.

Přírodní podmínky jsou v tomto kraji velmi různorodé a ovlivňují způsob využívání krajiny i samotný způsob života v určité lokalitě. V severní části kraje se nachází rozsáhlé jeskynní komplexy Moravského krasu, které jsou známé zejména díky propasti Macocha. V nížinaté jižní části kraje se vyskytují především louky, pole, vinice a zbytky lužních lesů. Do jihovýchodní části zasahují kopce Bílých Karpat, které patří k nejcennějším přírodním oblastem v Evropě. Okraj Českomoravské vrchoviny se rozkládá v západní části kraje a v jihozápadním cípu kraje se nachází Národní park Podyjí. [13], [19]

4.5 Obyvatelstvo

Stejně tak jako rozlohou je i počtem obyvatel Jihomoravský kraj čtvrtým největším krajem České republiky. K 31. 12. 2013 v tomto kraji žilo celkem 1 170 078 obyvatel. Z toho 597 545 žen a 572 533 mužů. Ve složení obyvatelstva mají tedy převažující podíl ženy,

na 100 mužů připadá 104,4 žen. Hustota zalidnění dosahuje v Jihomoravském kraji hodnoty 162,6 osob na 1 km².

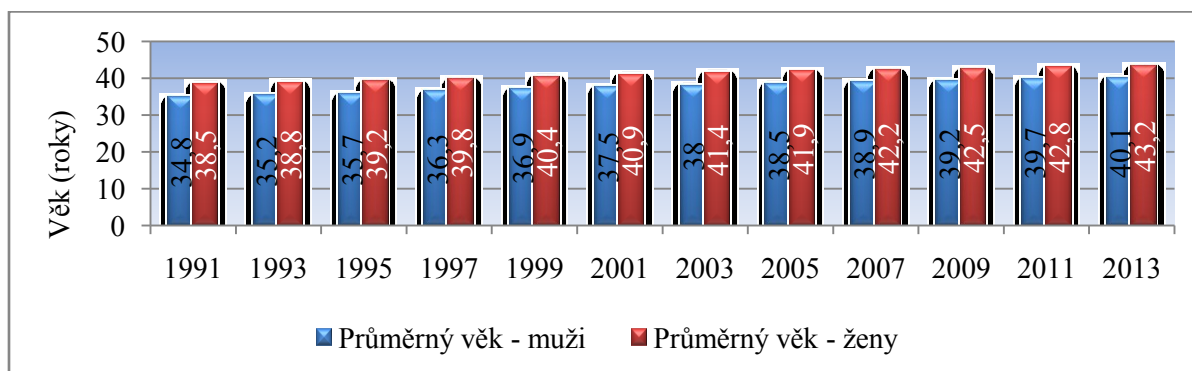
Stav obyvatel JMK se od roku 2003 pozvolna zvyšuje. Nejvyšší nárůst obyvatel byl zaznamenán v roce 2007, od této chvíle se však tempo růstu začalo vlivem poklesu velikosti přírůstku obyvatel stěhováním zpomalovat. Od téhož roku navíc také dochází ke zvyšování počtu cizinců žijících na území Jihomoravského kraje. K 31. 12. 2013 zde žilo 38 125 cizinců a od roku 2003 tento počet vzrostl o více než 15 000. K největšímu meziročnímu zvyšování docházelo v letech 2006 až 2008. Více než polovina všech cizinců má v Jihomoravském kraji trvalý pobyt a převážná většina žije v okrese Brno-město. Mezi cizinci v tomto kraji převažují občané Ukrajiny, Slovenska, Vietnamu, Ruska a Mongolska.

V roce 2013 se v Jihomoravském kraji narodilo 12 403 dětí a zemřelo celkem 11 629 obyvatel. Lze tedy konstatovat, že se v daném roce narodilo o 774 dětí více, než kolik obyvatel zemřelo a jedná se tedy o přirozený přírůstek obyvatelstva. [20]

Největší část obyvatel Jihomoravského kraje v roce 2013 tvořily osoby ve věku 15 až 64 let, dále pak osoby ve věku 65 let a více. Nejmenší část tvořily osoby do 14 let.

Průměrný věk obyvatel v roce 2013 dosáhl 41,7 let, přičemž průměrný věk žen byl 43,2 let a mužů 40,1 let. Od roku 1991 se průměrný věk obyvatel zvýšil o 5,0 let. U žen se zvýšil o 4,7 let a u mužů o 5,3 let (viz. Graf 4.1). Stárnutí obyvatelstva je zapříčiněno především nepřetržitým růstem počtu i podílu obyvatel ve věku 65 let a více. [21]

Graf 4.1 Průměrný věk obyvatel Jihomoravského kraje v letech 1991 – 2013

(zdroj: https://www.czso.cz/documents/11280/17808269/ZT_jmk_2013.pdf/b29a36ef-20c7-4017-abe1-b456f384a2a6?version=1.1)

Obce s nejvyšším a zároveň také nejnižším průměrným věkem byly v roce 2013 zaznamenány v okrese Brno-venkov. Nejvyšší průměrný věk má v Jihomoravském kraji obec

Nelepeč-Žernůvka (57,6 let) a nejnižší průměrný věk obec Popůvky (35,0 let). Z hlediska počtu obyvatel je na tom nejlépe metropole Brno, k 31. 12. 2013 zde žilo 377 508 obyvatel. Naopak nejmenší počet obyvatel byl zjištěn v obci Lhota u Olešnice. V roce 2013 zde žilo pouhých 36 obyvatel. [22]

4.6 Doprava

Z pohledu dopravy je JMK významným dopravním uzlem. Důležitou funkci z hlediska silniční dopravy plní dálnice D1, D2 a rychlostní komunikace R43 a R52. K 31. 12. 2013 disponoval kraj silnicemi a dálnicemi o délce 4 460 km. V porovnání s ostatními kraji České republiky se s touto délkou Jihomoravský kraj řadí na páté místo. Celková délka silnic a dálnic má v tomto kraji převážně klesající tendenci. Od roku 2006 došlo ke zkrácení o 40 km, přičemž největší zásluhu na tomto zkrácení mají silnice II. a III. třídy (viz Tab. 4.1). Stejně tak délka železničních tratí se v kraji postupně zkracuje. V roce 2013 byly železniční tratě v Jihomoravském kraji o 26 km kratší než v roce 2006. Krajem také prochází dva hlavní železniční koridory, které spojují země Evropské unie. Kromě silnic, dálnic a železnic disponuje Jihomoravský kraj též civilním letištěm. Letiště se nachází v Brně v Tuřanech a je schopno celoročně přijímat všechny typy letadel. [20], [23], [24]

Tab. 4.1 Infrastruktura železniční a silniční dopravy v Jihomoravském kraji

	Délka silnic a dálnic (km)	Dálnice	Silnice			Provozní délka železničních tratí (km)
			I. třídy	II. třídy	III. třídy	
2006	4 500	135	448	1 481	2 437	809
2007	4 499	135	448	1 478	2 438	800
2008	4 493	134	446	1 475	2 437	799
2009	4 494	134	447	1 474	2 439	783
2010	4 480	135	447	1 474	2 425	784
2011	4 477	134	447	1 474	2 422	784
2012	4 467	134	448	1 468	2 417	783
2013	4 460	134	448	1 468	2 410	783

(zdroj: <https://www.czso.cz/csu/xb/doprava-xb>)

Již od roku 2003 v Jihomoravském kraji neustále narůstá počet evidovaných osobních automobilů. K 31. 12. 2013 bylo v kraji evidováno 491 628 osobních automobilů, což je o bezmála 69 000 automobilů více než v roce 2006. [20]

Hromadná doprava je v Jihomoravském kraji zajišťována Integrovaným dopravním systémem Jihomoravského kraje. Tento systém vznikl v roce 2004 za účelem zjednodušení, zpravidelnění dopravy a sjednocení cen jízdného. Po celém území kraje slučuje IDS JMK dohromady 320 linek autobusové, vlakové, trolejbusové a tramvajové dopravy. [25]

4.7 Ubytovací zařízení

Jihomoravský kraj nabízí ubytování v několika stovkách ubytovacích zařízení. Z rozsáhlé nabídky ubytovacích zařízení si mají možnost vybrat jak náročnější návštěvníci požadující luxusní vybavení ubytovacích zařízení a služby, tak i ti, kteří se spokojí se standardním eventuálně základním vybavením a službami. [1]

V roce 2013 se v ubytovacích zařízeních v Jihomoravském kraji ubytovalo celkem 1 178 724 hostů, z toho bylo 438 492 zahraničních hostů a 740 232 tuzemských hostů. Nejvíce zahraničních turistů v ubytovacích zařízeních v tomto kraji tvoří občané Slovenska, Polska a Německa. Ve výše uvedeném roce se podle počtu hostů stal JMK za Hlavním městem Prahou druhým nejnavštěvovanějším krajem v České republice. Nejvíce hostů se v ubytovacích zařízeních v Jihomoravském kraji ubytovalo v roce 2008. Ve srovnání s rokem 2013 se zde ubytovalo o 7 046 hostů více. Z hlediska počtu přenocování byl pro Jihomoravský kraj nejúspěšnější rok 2007. Ačkoliv v roce 2013 dosáhl více než 2,3 milionu, v roce 2007 byl tento počet ještě o necelých 35 000 větší. Jihomoravský kraj se však podle průměrného počtu přenocování připadající na jednoho hosta řadí s hodnotou 2,0 na poslední místo v České republice. [27]

Počet hromadných ubytovacích zařízení se v Jihomoravském kraji neustále zvyšuje. V průběhu posledních 15 let v kraji přibýlo zhruba 400 ubytovacích zařízení. V roce 2013 nabízel Jihomoravský kraj ubytování v celkem 872 ubytovacích zařízeních. Nejvíce ubytovacích zařízení má především díky velkému počtu penzionů okres Břeclav. Ubytování v tomto okrese poskytuje 249 zařízení. Naopak nejmenší možnosti ubytování nabízí okres Vyškov s kapacitou pouze 35 ubytovacích zařízení. V celém Jihomoravském kraji je celkem 200 hotelů všech kategorií. Největší zastoupení zde mají tříhvězdičkové hotely, nejmenší pětihvězdičkové. V kraji je pouze jeden pětihvězdičkový hotel, který se nachází v okrese

Brno-město. Dále se v tomto kraji návštěvníci mohou ubytovat v penzionech, kempech, chatových osadách nebo turistických ubytovnách (viz Tab. 4.2). [20], [26]

Tab. 4.2 Hromadná ubytovací zařízení podle kategorie v okresech Jihomoravského kraje

	Blansko	Brno - město	Brno - venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo
Hotel *****		1					
Hotel, motel, hotel ****	4	13	1	7			3
Hotel, motel, hotel ***	16	35	15	31	10	10	19
Hotel, motel, hotel **	5	2	2		2	2	4
Hotel, motel, hotel *	1	1	4	1	2	1	1
Hotel Garni		4		2	1		
Penzion	28	41	55	149	44	8	82
Kemp	8	2	8	9	3		10
Chatová osada	3	1	7		1	4	17
Turistická ubytovna	5	4	5	23	14	6	6
Ostatní	14	27	16	27	16	4	25
Celkem	84	131	113	249	93	35	167

(zdroj: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislatab=CRU6171PU_OK&q_rezim=1&vo=null&q_text=&kapitola_id=39)

4.8 Památky, přírodní a jiné zajímavosti jednotlivých okresů

Z hlediska turistiky je Jihomoravský kraj velmi atraktivní. Může se chlubit řadou míst, která patří mezi nejnavštěvovanější v České republice. Mezi taková místa patří zejména oblast Moravského krasu. Mezi méně navštěvovaná, nikoli však méně zajímavá místa patří oblast Podyjí, Pálavy nebo Bílých Karpat. Na území tohoto kraje se také nachází dvě místa, která jsou zapsána na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Jedná se o vilu Tugendhat a Lednicko-valtický areál. Lednicko-valtický areál se v posledních letech stal vyhledávaným lákadlem i pro cykloturistiku. Jihomoravský kraj je také krajem bohatým na zámky, hradní zříceniny, archeologická naleziště, synagogy nebo kostely. Významnou ukázkou lidového stavitelství představuje v JMK Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy nacházející se ve Strážnici. Kromě památek a přírodních zajímavostí kraj disponuje řadou zábavních parků,

zoologických zahrad a různých středisek pro sportovní vyžití. Především je však proslulý vinařstvím, které je nejvíce rozvinuto v jižní části kraje. Nachází se zde spousta architektonicky zajímavých vinařských staveb. Nejvýznamnější je křížový sklep v Příměticích, který je jedním z největších křížových sklepů na světě. [13], [19]

4.8.1 Blansko

Moravský kras

Severovýchodně od města Brna se rozkládá Moravský kras patřící k nejvýznamnějším krasovým oblastem ve střední Evropě. Část území Moravského krasu o rozloze 94 km² byla v roce 1956 prohlášena Chráněnou krajinnou oblastí. CHKO Moravský kras zahrnuje celkem 17 chráněných území a také 4 naučné stezky.

Z 60 % pokrývají plochu Moravského krasu lesy, ve kterých se ukrývá řada různých živočichů. Kromě fauny se v tomto nejlépe rozvinutém českém krasovém území nachází také spousta vzácných horských a teplomilných druhů rostlin. Známé je však území Moravského krasu především díky jeskyním. Celá tato rozsáhlá oblast čítá více než 1000 jeskyní, z nichž jsou ovšem veřejně přístupné pouze čtyři – **Kateřinská jeskyně**, která je považována za nejhezčí jeskyni ČR, **Sloupsko-šošůvské jeskyně** utvářené propastmi a mohutnými chodbami, **jeskyně Balcarka** významná především barevnou krápníkovou výzdobou a **Punkevní jeskyně**, která je vůbec nejnavštěvovanější jeskyní u nás. Důležitou součástí Punkevní jeskyně je světově proslulá 140 m hluboká propast Macocha, která je považována za nejvýznamnější krasový jev České republiky. [12], [13], [28]

Westernové městečko Boskovice

V roce 1992 bylo na místě bývalého pískovcového lomu u Boskovic založeno westernové městečko. Jedná se o přírodní zábavní park vybudovaný ve stylu divokého západu.

V areálu westernového městečka se nachází několik saloonů, traperská osada s restaurací nebo například ordinace dr. Quinnové. Zajímavou součástí městečka je Buffalo Bills Show Aréna, v níž probíhají divoké jízdy jezdců, koní a dobytka. Dále se v tomto areálu konají také countrybály a různá divadelní představení podle románů Karla Maye. Kromě těchto programů je zde též možnost vyzkoušet si jízdu na koni, házení oštěpem či lasem, střelení z luku, vystavování zatykače aj. [12], [16]

4.8.2 Brno-město

Automotodrom Masarykův okruh

Automotodrom Masarykův okruh v Brně je největším a nejprestižnějším závodním okruhem v České republice. Současně se také řadí mezi nejmodernější závodní okruhy v celé střední Evropě. Tento moderní automotodrom vznikl v roce 1987 na místě bývalé závodní trati z roku 1930.

Pravidelně se zde pořádá spousta významných českých a světových motocyklových závodů, z nichž nejvýznamnější je Grand Prix České republiky. Grand Prix ČR je označení pro Mistrovství světa silničních motocyklů. Na Masarykově okruhu se pravidelně jezdí již od roku 1965. Každoročně tento tří denní závod přiláká čtvrt milionu diváků. Především díky Grand Prix ČR se na trati objevuje řada významných motoristických osobností z celého světa, jako např. Valentino Rossi, Casey Stoner nebo Jorge Lorenzo. Kromě závodění se na brněnském automotodromu konají mimo jiné také různé sportovní a prezentační akce. [12], [29]

Brněnská přehrada s hradem Veveří

Brněnská přehrada (dříve *Kníničská přehrada*) vznikla v letech 1936 až 1940 na řece Svratce. Tato přehradní nádrž o rozloze 252 ha dříve sloužila především jako zdroj vody a elektrické energie pro moravskou metropoli Brno. V současnosti představuje významnou rekreační oblast s lodní dopravou. Strany této nádrže jsou obklopeny rozlehlými lesy. Po brněnské přehradě pravidelně jezdí šest výletních lodí. Každoročně se navíc na přehradě koná přehlídka ohňostrojů Ignis Brunensis. [30]

Nad zátokou brněnské přehrady se nachází hrad Veveří. Svojí polohou však již náleží spíše k okresu Brno-venkov. Hrad Veveří patřící k největším hradům Moravy byl moravskými markrabaty postaven jako lovecký hrad mezi 12. a 13. století. V roce 1830 zde princ Gustav Vasa založil emigrantský královský dvůr. Právě na tomto hradě se narodila jeho dcera Karolína, která se později stala saskou královnou. Do majetku státu přešel hrad roku 1925. Během 2. světové války byl výrazně poničen. S opravami po této zkáze se však započalo až koncem 20. století a provádějí se v podstatě dodnes. V současnosti jsou zde k vidění jak zrekonstruované části hradu, tak části, které se právě opravují, nebo na opravu teprve čekají. [12]

Hrad Špilberk

Dominantou krajského města Brna je hrad Špilberk stojící na kopci západně od samotného historického centra města. Tato národní kulturní památka byla sídlem moravských markrabat. Nechal jej postavit český král Přemysl Otakar II. ve 13. století. Mezi 17. a 18. stoletím došlo k přestavbě hradu na barokní pevnost. Od této chvíle Špilberk sloužil jako věznice pro zločince a politiky, kteří bojovali proti habsburské monarchii. Po zrušení věznice v roce 1855 se z hradu staly kasárny.

Špilberk je komplex dvoupodlažních staveb s věží, který je obehnan velkými hradbami, mostem a příkopem. V jeho areálu je také studna hluboká 112 m. V interiéru se dnes nachází Muzeum města Brna s expozicemi vztahujícími se k historii hradu Špilberk a města Brna. [1]

Katedrála sv. Petra a Pavla

Kromě hradu Špilberk se tyčí nad Brnem také katedrála sv. Petra a Pavla. Chrám vznikl postupnými přestavbami gotického kostela sv. Petra. Poté, co po švédském obléhání vyhořel, byl zcela zrekonstruován až takřka po 100 letech. Dnešní podobu získala katedrála novogotickou přestavbou z 20. století.

Interiéry chrámu jsou zejména novogotické a barokní. Velmi cennou součástí katedrály je socha Madony s dítětem pocházející ze 14. století. V okolí katedrály se nachází barokní domy a pozůstatky brněnských hradeb. [12]

Vila Tugendhat

Vila Tugendhat se nachází na Černopolní ulici v Brně. Jedná se o jedinou českou památku moderní architektury zapsanou od roku 2001 na seznamu Světového kulturního dědictví UNESCO. Tato funkcionalistická stavba byla postavena pro Fritze a Gretu Tugendhatovy v letech 1929 až 1930 významným německým architektem Ludwigem Miesem van der Rohem. Manželé Tugendhatovy ve vile bydleli do roku 1938, kdy vzhledem k jejich židovskému původu museli emigrovat do Švýcarska a později do USA. V roce 1939 opuštěnou vilu zabavilo gestapo a po roce 1945 sloužila účelům různých organizací. Během války byla vila Tugendhat výrazně poškozena Rudou armádou. S rekonstrukcí a obnovou této nemovité kulturní památky se započalo již v 60. letech 20. století, avšak zásadní přestavbou prošla až mezi lety 1981 a 1985.

Budova disponuje třemi patry. V prvním podlaží se nachází suterén s technickým zázemím a ve druhém je hlavní obytný prostor s kuchyní, terasou a zimní zahradou. Stěžejním architektonickým prvkem tohoto obytného prostoru je onyxová stěna, která vytváří nejrůznější světelné efekty. Ve třetím podlaží se pak nachází především ložnice a obloukové schodiště. V současné době vila slouží návštěvníkům, kteří si kromě celého tohoto objektu mohou prohlédnout také expozici týkající se rodiny Tugendhatových a architekta Ludwiga Miese van Roha. [3], [13]

4.8.3 Brno-venkov

Hrad Pernštejn

Na okraji Českomoravské vrchoviny, v obci Nedvědice, leží nejkrásnější moravský hrad – Hrad Pernštejn. Tento gotický hrad je jedním z nejzachovalejších a nejrozsáhlejších hradů na území českých zemí. Počátky vzniku Pernštejnu sahají do 13. století, kdy byl ve vlastnictví nejbohatšího rodu u nás, rodu Pernštejnů. Současnou podobu mu dali rozsáhlými přestavbami v 15. a 16. století. Díky přestavbě z roku 1430, při níž byl Pernštejn zpevněn jako obranný systém, patřil v době husitských válek a za vlády Jiřího z Poděbrad k nejdůležitějším moravským pevnostem husitů. Po Pernštejnech vystřídal hrad řadu majitelů. Posledními vlastníky byl rod Mitrovských.

Jednou z nejzajímavějších částí hradu je kruhový barbakan, který chrání druhou hradní bránu. Stejně tak pozoruhodný je přibližně 1100 let starý mohutný tis, nacházející se na severní straně předhradí. K hradu Pernštejn se taktéž tradují některé pověsti, např. o bílé paní, o perňštejnském tisu, nebo o prokleté marnivé komorné. V průběhu celého roku se zde pořádá také spousta zajímavých kulturních akcí. Mezi nejnavštěvovanější patří Slavnosti perňštejnského panství, podzim na Pernštejně nebo Vánoční trhy. [7], [12], [16]

Mohyla míru

Mohyla míru stojí na návrší jižně od obce Prace. Dle návrhu architekta Josefa Fanty byla vystavena mezi lety 1910 – 1912. Mohyla míru je symbolem slavkovského bojiště a patří mezi nejstarší mírové památníky ve střední Evropě. Na tomto místě se odehrál jeden z nevýraznějších konfliktů bitvy u Slavkova (též známý jako *bitva tří císařů*).

Tato secesní stavba připomíná svým tvarem staroslovanské mohyly. Ve všech čtyřech rozích Mohyly stojí sochy, které drží štíty se znaky Francie, Rakouska, Ruska a Moravy.

Ve vnitřní části je kaple s výjimečnou akustikou. V blízkém okolí Mohyly míru se navíc nachází muzeum s expozicí, která přibližuje události spojené se slavkovskou bitvou. [16]

4.8.4 Břeclav

CHKO Pálava

Chráněná krajinná oblast Pálava se rozprostírá na území mezi Lednickými rybníky, Mikulovem, osadou Bulhary a Novými Mlýny. Jako CHKO byla Pálava prohlášena v roce 1976 a o 12 let později, se stala také biosférickou rezervací UNESCO. Se svojí rozlohou 83 km² zahrnuje CHKO Pálava Milovickou pahorkatinu a Pavlovské vrchy. Nejvyšším vrcholem Milovické pahorkatiny je Stará hora (351 m) a nejvyšším vrcholem Pavlovských vrchů je Děvín (554 m).

Na území této chráněné krajinné oblasti se rozkládá celkem 15 chráněných území. Původně se v této oblasti nacházely zejména lesy. Postupem času byla však část lesů vykácena a vlivem přírody nahrazena řadou vzácných suchomilných a teplomilných rostlin. Hojně se na tomto území vyskytují také vinice a pálavské zříceniny, z nichž nejzajímavější je Sirotčí hrádek, který je jednou z nejkrásnějších zřícenin České republiky. [12], [13], [16]

Lednicko-valtický areál

Mezi Lednicí, Valticemi a Břeclaví se na ploše o rozloze 200 km² rozkládá Lednicko-Valtický areál, jenž je považován za nejrozsáhlejší celek komponované krajiny v Evropě a pravděpodobně i na celém světě. O jeho vznik se zasloužil rod Liechtensteinů, který s jeho budováním započal koncem 18. století. Tento rozsáhlý areál byl díky svým mimořádným přírodním a architektonickým hodnotám zapsán v roce 1996 na seznam UNESCO.

Nejvýznamnějším komplexem anglické novogotiky je **Lednický zámek**. Dnešní podobu získal po dvou rekonstrukcích v 17. a 19. století. Obklopují ho úchvatné zahrady a zámecký park, který postupně přechází v lužní les. Další významnou památkou je **Valtický zámek**. Tato barokní rezidence Liechtensteinů byla postavena počátkem 18. století. Kolem zámku se rovněž rozprostírá zámecká zahrada s pozůstatky bývalého barokního divadla. V Lednicko-valtickém areálu se nachází také 60 m vysoký **Minaret**, který byl postaven v maurském slohu a patří mezi nejvyšší stavby tohoto druhu v neislámských zemích. Mezi nejzajímavější a zároveň také nejstarší romantické stavby areálu se řadí dále zřícenina **Janohrad**. Tato uměle vytvořená zřícenina byla postavena Liechtensteiny jako kopie

středověkých zřícenin. Lednicko-valtický areál tvoří kromě těchto výjimečných šlechtických sídel a památek také rybníky, řeky, lesy, kaple a kolonády. [12]

4.8.5 Hodonín

Baťův kanál

Baťův kanál byl vytvořen mezi lety 1934 – 1938 na popud Jana Antonína Bati. Původním účelem Baťova kanálu byla především lodní doprava a zavlažování zemědělských ploch. Tato vodní cesta se 14 plavebními komorami byla dlouhá 52 km a vedla od Otrokovic do Rohatce.

Dnes slouží výlučně pro turistické plavby. Se vznikem Sdružení obcí pro rozvoj Baťova kanálu a vodní cesty na řece Moravě bylo na kanále vybudováno 13 nových přístavišť, a také jedna plavební komora u Rohatce. Právě díky této komoře byla vodní cesta prodloužena až do Hodonína. Na druhé straně se realizovalo propojení do Kroměříže. Tímto prodloužením vznikl souvislý vodní tok o délce 65 km. [16]

CHKO Bílé Karpaty

Na hranicích České a Slovenské republiky se na ploše o celkové rozloze 715 km² rozkládá CHKO Bílé Karpaty. Mimo Jihomoravský kraj část CHKO zasahuje také do kraje Zlínského. Chráněnou krajinnou oblastí byla převážná část Bílých Karpat vyhlášena roku 1980. V roce 1996 byla tato oblast také zařazena mezi biosférické rezervace UNESCO.

Téměř 45 % povrchu CHKO pokrývají lesy, přičemž více než polovina je tvořena lesy listnatými. Na území chráněné krajinné oblasti Bílých Karpat se nachází celkem 1 500 druhů cévnatých rostlin, z nichž je 130 chráněných a 37 silně ohrožených. Za největší pozornost zde stojí květnaté orchidejové louky, které jsou jedny z druhově nejbohatších střeoevropských lučních porostů. V krajině Bílých Karpat se rovněž vyskytuje řada zvířat. Kromě hmyzu a vzácných ptačích druhů zde žijí také větší savci, jako např. rys ostrovid, medvěd hnědý nebo kočka divoká. [13]

Mikulčické Valy a Památník Velké Moravy

Významná archeologická lokalita mikulčické Valy (též známé pod názvem *Slovanské hradiště Mikulčice*) se nachází v údolí řeky Moravy u obce Mikulčice. Na tomto místě byly objeveny ostatky především knížecího paláce, 12 kostelů, hrobů a různých historických

předmětů jednoho z nejdůležitějších center Velkomoravské říše z 6. až 10. století. Valy u Mikulčic jsou považovány za největší objevené centrum Velkomoravské říše, neboť žádné větší doposud nebylo nalezeno.

V roce 1963 byl na tomto nalezišti vybudován Památník Velké Moravy, ve kterém jsou přiblíženy archeologické nálezy z této oblasti. [13]

Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy se nachází v městě Strážnice ležícím na úpatí Bílých Karpat. Počátek vzniku strážnického skanzenu se datuje již do roku 1973. Zpřístupněn veřejnosti byl však až v roce 1981.

Skanzen se dělí na osm úseků. V prvním úseku je vstupní areál s restaurací. V dalších úsecích jsou pak na 65 objektech prezentovány stavby lidových domů z jednotlivých oblastí Slovácka, zejména Luhačovického Zálesí, Moravských Kopanic a Hornácka. V průběhu roku se zde koná řada tematických akcí např. jarmarky lidových řemesel, stavění máje, zarážání hory či masopust. [12], [16]

Zámek Milotice

Zámek v Miloticích se řadí mezi nejkrásnější barokní zámky České republiky. Původně se na místě dnešního zámku nacházela vodní tvrz, která však byla v 16. století přebudována na renesanční zámek. Na barokní zámek byl přestavěn poté, co se dostal do vlastnictví rodu Serényiů. Současně se zámkem vzniklo v zámeckém areálu nádvoří, jízdárna, francouzský park, konírna a dvě oranžérie.

Vstup do zámku vede přes most zdobený několika sochami. Dalším významným monumentem zámku je vstupní schodiště, které zaujme nejen parapetovou výplní, ale také freskou zdobící strop. Interiéry jsou vybaveny dobovým zařízením. V areálu je též ke zhlédnutí výstava barokního sochařství v oranžérii a bývalá konírna. [12], [16]

4.8.6 Vyškov

Slavkovský zámek s bojištěm

Slavkovský zámek byl postaven rodem Kouniců v 17. a 18. století podle předlohy architekta Domenica Martinelliho, která byla však částečně pozměněna. Je jednou z nejhodnotnějších barokních staveb na Moravě. Nejvíce je zámek, ležící ve Slavkově u Brna,

spojen s bitvou tří císařů. Původními obyvateli zámku byli císař František I. z Rakouska a car Alexandr I. z Ruska. Zámek byl nově obydlen po bitvě u Slavkova, kdy si jej za své sídlo zvolil císař Napoleon I. V prostorách slavkovského zámku bylo navíc po této slavné bitvě v roce 1805 uzavřeno příměří mezi Francií a Rakouskem.

Největší pozornost si zaslouží kounicovská obrazárna s řadou velmi kvalitních děl italských, středoevropských a vlámských malířů. Zámecké interiéry mají freskovou a štukovou výzdobu. Za krásnou procházku stojí rozlehlý anglický park, který byl ve 20. století částečně přebudován na původní francouzský.

Úzce spjat je zámek s bojištěm, kde proběhla právě bitva tří císařů. Slavkovské bojiště se rozkládá převážně na území okresu Vyškov, menší část ovšem zasahuje také do okresu Brno-venkov. Dodnes jsou na slavkovském bojišti památníky připomínající důležité chvíle této bitvy, přičemž za nejvýznamnější je považována již výše zmiňovaná Mohyla míru. [16]

Zoopark a dinopark

Zoopark Vyškov je zoologická zahrada nacházející se v centru města Vyškov. Funguje již od roku 1965, kdy ho původně pod názvem „Koutek živé přírody“ založil Zdeněk Sokolíček. Specializací dnešního zooparku je chov domácích a hospodářských zvířat ze všech koutů světa. V areálu zooparku se nachází tzv. Babiččin dvoreček, ve kterém mohou návštěvníci přijít do přímého kontaktu s některými zvířaty.

Dinopark byl na okraji města Vyškov vybudován v roce 2006. Tento unikátní zábavní park v současnosti disponuje 28 prehistorickými zvířaty v jejich skutečné velikosti. Součástí dinoparku je také paleontologické hřiště, naučná stezka a 3D kino, ve kterém je možné prohlédnout si krátký filmový snímek o zrodu života a dinosaurů na Zemi. [16], [31]

4.8.7 Znojmo

Hrad Bítov

Hrad Bítov je jedním z nejstarších českých hradů. Leží na skalním ostrohu nad Vranovskou přehradou. Na místě dnešního hradu stávalo v 9. století dřevěné hradiště. Byl postaven za českého knížete Břetislava v 11. století. Královským hradem se stal Bítov ve 13. století. Od 14. století patřil rodu Bítovských z Lichtenburku a další jeho majitelé se poměrně rychle střídali. V polovině 18. století přešel do vlastnictví hrabat z Daunu. Tento rod

se zasloužil o přestavbu hradu na novogotické sídlo. Posledním vlastníkem byl baron Jiří Haas a po druhé světové válce přešel do vlastnictví státu.

V současnosti je velkým turistickým lákadlem hradu Bítov zbrojnice. Po jejím vyloupení, byla znovu otevřena až po 33 letech. Zbrojnice je považována za nejvzácnější hradní zbrojnici v ČR. Její největší cenností je šavle Mikuláše Zrinského, který byl hrdinou tureckých válek. Kromě zbrojnice je chválou Bítova také sbírka vycpaných zvířat Jiřího Haase, z nichž nejvýznamnější je sbírka padesáti vycpaných psů, která je zapsána v Guinessově knize rekordů. Další chválou je zoologická zahrada, která je jednou z největších soukromých zoologických zahrad v Evropě. [3], [12]

Národní park Podyjí

Národní park Podyjí je nejmenším a zároveň také nejmladším NP v České republice. Národním parkem byl vyhlášen v roce 1991. Rozkládá se na ploše 63 km² podél řeky Dyje mezi Vranovem nad Dyjí a Znojmem. Tento jediný moravský národní park nahradil dřívější CHKO Podyjí. Jelikož bylo CHKO Podyjí po 2. světové válce uzavřeným pohraničním územím, velmi málo narušená příroda se zde mohla více než 40 let přirozeně vyvíjet.

Ačkoliv je v současnosti NP Podyjí již veřejně přístupný, jsou v něm z důvodu zachování jedinečnosti zdejší přírody přísná ochranná opatření, která se týkají i turistů. Na tomto území, pokrytém z velké části hlubokými lesy a teplomilnými rostlinami, se vyskytuje také řada chráněných živočichů. Návštěvníkům se zde nabízí unikátní pohled na meandrující Dyji, což je jeden z největších turistických zážitků v ČR. [12], [16]

Vranovská vodní nádrž

Vranovská vodní nádrž byla zhotovena mezi lety 1930 až 1933 na řece Dyji. Je považována za první betonovou přehradu v České republice. Původně byla postavena za účelem ochrany před povodněmi a z energetických důvodů.

Dnes slouží přehrada především k rekreačním účelům. Nejvíce se využívá pláž u hráze a Bítovská zátoka. Délka vzdutí místy dosahuje až 30 km. Na březích přehrady jsou skalní útesy a zátoky, které vytváří krásnou přírodní scenérii, což potvrzuje i silueta hradu Bítov a zříceniny hradů Cornštejna a Frejštejna. Významnou pamětihodností na přehradě je Claryho kříž, který nechal roku 1831 na památku spisovatele Karla Claryho postavit jeho přítel hrabě Stanislav z Mnitzku. [13]

Zámek Vranov nad Dyjí

Zámek Vranov nad Dyjí vznikl přestavbou středověkého hradu z 11. století. Dnes připomíná hrad pouze trojice kamenných věží, z nichž největší význam měla Vodní věž, jelikož sloužila k čerpání vody. Po neúspěšném obléhání hradu Švédy se jeho vlastníkem stal rod Althanů. Po ničivém požáru hradu začala hrabata z Althanu počátkem 17. století s přestavbou na barokní zámek. Nejceněnější části projektoval proslulý rakouský architekt Jan Bernard Fischer z Erlachu. Po Althanech jej získali polští Mniszkové, kteří okolí zámku proměnili v lesopark.

Výraznou dominantou zámku je kaple Nejsvětější Trojice. Kromě kaple se zde nachází mimořádně hodnotný Sál předků s galerií rodu Althanů. V zámeckém interiéru, který dokumentuje kulturu bydlení šlechtických rodů v 18. a 19. století, je ke zhlédnutí bohatá sbírka keramiky a kameniny, která se zde vyráběla v 19. století. Součástí zámeckého areálu je také terasa s výhledem do podhradí. Romantické prostředí vranovského zámku zaujalo i některé české filmaře. V prostorách zámku se natáčela pohádka Nesmrtelná teta a film Andělská tvář. [1], [12], [16]

Znojenské podzemí

Znojenské podzemí se nachází na náměstí Slepíčí trh ve městě Znojmo. Jedná se o podzemní komplex chodeb a sálů, které jsou rozmístěné pod celým historickým jádrem města. Patří mezi největší podzemní labyrinty ve střední Evropě. Podzemí vzniklo během 14. a 15. století propojením sklepním prostorů městských domů. Původně bylo podzemí používáno k uskladňování zemědělských produktů a k ochraně obyvatel při obléhání města cizími vojsky. Díky vybudovaným větracím šachtám, kouřovodům, studnám a odvodňovacího systému nacházeli obyvatelé města v podzemí skrýše i na dlouhou dobu. V případě proniknutí nepřítelů sloužilo toto bludiště s úzkými a kluzkými přechody také jako smrtelná past.

Nyní však podzemní prostory lákají zejména turisty. Kromě klasické prohlídkové trasy si mohou návštěvníci vybrat ze tří adrenalinových tras, které jsou veřejnosti zpřístupněny od roku 2013. [13], [32], [33]

4.9 Nejvýznamnější společensko-kulturní akce v Jihomoravském kraji

Jihomoravský kraj láká celoročně návštěvníky nejen z České republiky, ale i ze zahraničí bohatou nabídkou společenských a kulturních akcí. Mezi nejvýznamnější

události konané na území tohoto kraje patří zejména různé lidové slavnosti jako např. hody, poutě, folklórní akce, jarmarky či fašanky. Na své si zde však přijdou nejen milovníci lidových tradic, ale také dobrého vína, historie, hudby i zábavy. [19], [23]

Bzenecká pout'

Bzenecká pout' je významná tradiční událost moravského města Bzenec pořádaná každoročně k svátku a úctě Panny Marie. Historie pouti zasahuje do dávné minulosti, kdy se zde původně konaly tzv. okurkové trhy. V současnosti se Bzenecká pout' uskutečňuje vždy během jednoho letního víkendu v polovině srpna.

Akci zahajuje v pátek večer vystoupení české nebo slovenské skupiny v Zámeckém parku. V sobotu odpoledne pout' pokračuje bohatým kulturním programem pro děti i dospělé. Večer je zde pravidelně organizována soutěž „Bzenecký oharek“, která spočívá v pojídání kvašáků. Sobotní večer opět vrcholí vystoupením populární skupiny spojeným s taneční zábavou. Pout' končí v neděli po průvodu přes náměstí se sochami Panny Marie a po ranní mši svaté v kostele sv. Jana Křtitele. V průběhu konání této dvoudenní akce se na náměstí v centru města odehrává také tradiční jarmark se spoustou stánků s občerstvením a suvenýry. Nezapomíná se ani na děti, pro které jsou připraveny různé zábavné atrakce. [34], [35], [36]

Císařské hody ve Vracově

Třetí říjnový víkend každoročně patří vracovským Císařským hodům. Právě hody ve Vracově jsou největšími hody konanými na území České republiky. Ústředními postavami celé slavnosti jsou mladí stárci, což je svobodný pár a staří stárci, zastoupení manželským párem.

Tato tradiční moravská slavnost začíná vždy v sobotu odpoledne průvodem krojovaných. Ten vede nejprve k radnici, kde loňští mladí stárci poprosí radní a starostu o povolení uspořádat hody. Po odsouhlasení se pokračuje nejprve k domu nového mladého stárka, kde jej průvod vyzvedne, a poté se vydá k domu nové mladé stárky. Ta ze svého domu vynese společně se stárkem první symbol hodů – věnec. Před domy obou stárků krojovaní tančí i zpívají hodové písně. V průvodu dávají navíc krojovaní mládenci přihlížejícím napít slivovice, vína či burčáku. Po celou dobu musí krojovaní hlídat věnec před nekrojovanými nebo přespolečnými. Kdyby jim věnec ukradli, byli by nuceni ho vyplatit vínem. Další cesta krojovaných i mladých stárků vede k hodové zábavě, kde hraje cimbálová i dechová hudba. V neděli se opět koná průvod. Tentokrát však směřuje přímo k domu starých stárků. Ti se

postarají o druhý symbol vracovských hodů a ze svého domu vynesou kačera. Před jejich domem se znovu vesele zpívá i tančí. Hodovou neděli posléze uzavírá bujará hodová zábava. [13]

Mezinárodní folklorní festival Strážnice

Nejznámějším a zároveň také nejstarším folklorním festivalem České republiky je Mezinárodní folklorní festival Strážnice, jehož pořádání zajišťuje Národní ústav lidové kultury. Festival obdržel statut CIOFF, a řadí se tak mezi vybrané celosvětové folklorní festivaly. Tato význačná strážnická slavnost se koná každoročně již od roku 1946 poslední červnový víkend.

Pro MFF Strážnice jsou charakteristické zejména lidové písně, tance a kroje. Festival se odehrává nejen v prostorách zámeckého parku, ale také ve skanzenu a vinohradnickém areálu. Jeho hlavním programem jsou kromě slavnostního průvodu v krojích, vystoupení nejrozličnějších tuzemských i zahraničních souborů. Pravidelnou součástí strážnických slavností je rovněž „Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku“. Po celou dobu konání MFF jsou zde návštěvníkům k dispozici rovněž ochutnávky místního moravského vína a proslulé regionální gastronomie. [12], [37]

Putování slováckým vinohradem – Burčákový pochod Mutěnice

Každým rokem, vždy druhou sobotu v říjnu, přiláká do obce Mutěnice nedaleko Hodonína tisíce lidí z celé země tradiční vinařská slovácká akce – Putování slováckým vinohradem. Původním pořadatel byl Klub českých turistů, dnes je tato unikátní událost s více než třicetiletou tradicí organizována obcí Mutěnice a místními i dubňanskými vinaři.

Burčákový pochod začíná vždy dopoledne. Vybrat si návštěvníci mohou ze tří tras dlouhých 4 km, 9 km a 12 km. Cílem pochodu jsou především Mutěnické budy, vinné sklepy Šidleny u Milotic a sklepy Pod dubňanskou horou. Celou trasu lemují stánky s různým občerstvením, především však s vínem a burčákem od místních vinařů. Odpoledne se dá navíc pochod zpříjemnit poslechem živé lidové hudby. [38], [39], [40]

Vzpomínková akce na bitvu u Slavkova

Slavkov u Brna, a především slavkovské bojiště, každým rokem ožívá na přelomu listopadu a prosince vzpomínkovou akcí na bitvu u Slavkova. Tato důležitá historická událost sem pravidelně přiláká tisíce diváků a nadšenců válečné historie.

Začíná se slavnostním pochodem vojáků v dobových francouzských, ruských a rakouských uniformách. Kromě pochodu se během této několikadenní akce na nejruznějších památných místech slavkovského bojiště pořádají vzpomínkové a pietní akty, jejichž součástí jsou i rekonstrukce mnoha bitevních scén. [1], [12]

Znojenské historické vinobraní

Znojenské historické vinobraní je tradiční městská slavnost připomínající znamenitou minulost královského města Znojma. Zakladatelem této události je František Koukal, který první vinobraní zorganizoval již v roce 1966. Pořádá se vždy v polovině měsíce září a každoročně přiláká desetitisíce návštěvníků.

Tato významná znojemská událost je spojená především s příjezdem českého krále Jana Lucemburského v roce 1327 do Znojma. Právě program, který pro něj tehdy město připravilo, je dodnes pravidelnou součástí tohoto historického vinobraní. Kromě bohatého kulturního programu, plného rytířských turnajů, divadel či různých vystoupení a soutěží pro děti, je vinobraní neodmyslitelně spjato s ochutnávkou vína a burčáků místních vinařů. Během této slavnosti jsou po téměř celém území města Znojma umístěné středověké tržnice s ukázkami lidových řemesel i vojenského ležení. Znojenské historické vinobraní každoročně zakončuje slavnostní večerní ohňostroj. [12], [41]

5. Výsledky výzkumu a doporučení

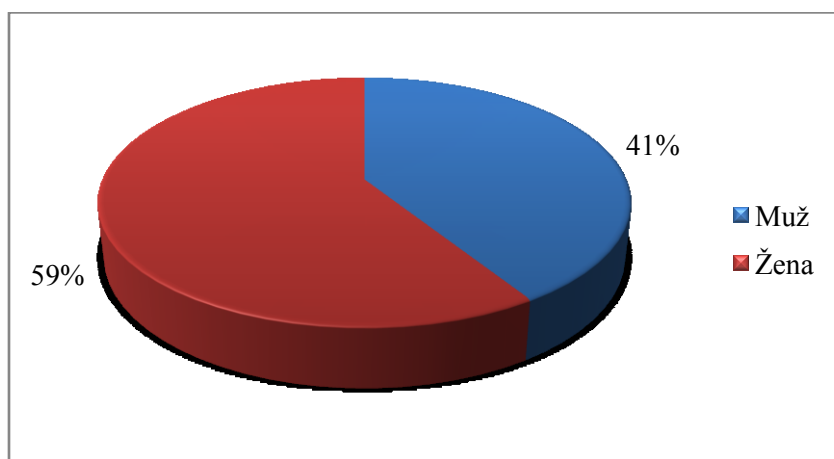
V této kapitole bakalářské práce jsou dvě podkapitoly. V první jsou slovně popsány a většinou i graficky znázorněny výsledky dotazníkového šetření. V druhé podkapitole je uvedeno doporučení.

5.1 Dotazníkové šetření

Cílem dotazníkového šetření bylo zhodnotit atraktivnost JMK jak z pohledu místních občanů, tak občanů jiných krajů ČR, popřípadě občanů zahraničních. Celkem bylo osloveno 200 respondentů. Dotazník se skládá ze 14 uzavřených, ale i otevřených otázek. Otázky byly převážně uzavřené, u některých však měli respondenti možnost dopsat vlastní odpověď. Veškeré uzavřené otázky byly povinné, naopak otevřené byly nepovinné. Dotazník byl zpracován v tištěné i elektronické podobě. V elektronické podobě byl po celou dobu měsíce března umístěn na nejrozličnějších internetových stránkách za účelem oslovit respondenty z celé České republiky. Pomocí těchto internetových stránek dotazník vyplnilo 140 respondentů. Veřejné dotazníkové šetření probíhalo v průběhu měsíců března a dubna převážně v okolí Uherskohradištska, Veselska a Hodonínska. V tištěné podobě bylo rozdáno, a také vyplněno 60 dotazníků. Zdrojem všech dat použitých ke zpracování grafů byl tedy vlastní průzkum. Úplné znění dotazníku je přiloženo na konci bakalářské práce jako Příloha č. 1.

Otázka č. 1: Jaké je Vaše pohlaví?

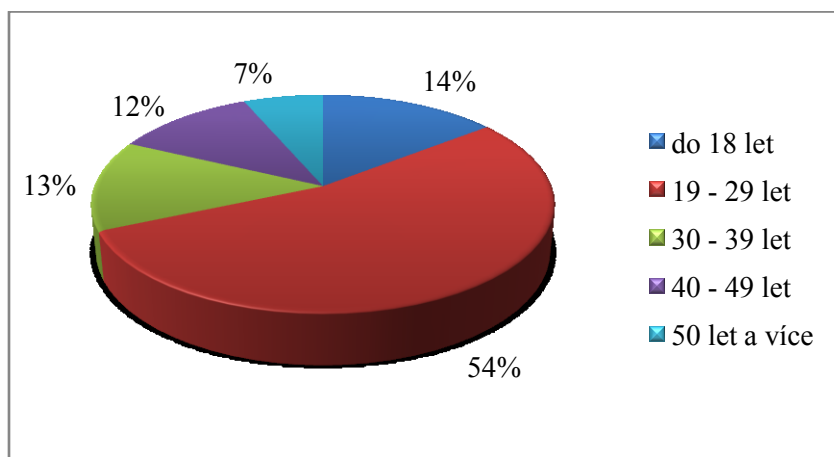
Graf 5.1 Pohlaví respondentů

První otázka dotazníku byla zaměřena na zjištění pohlaví respondentů. Z celkového počtu 200 respondentů vyplnilo dotazník 118 žen (59 %) a 82 mužů (41 %).

Otázka č. 2: Kolik je Vám let?

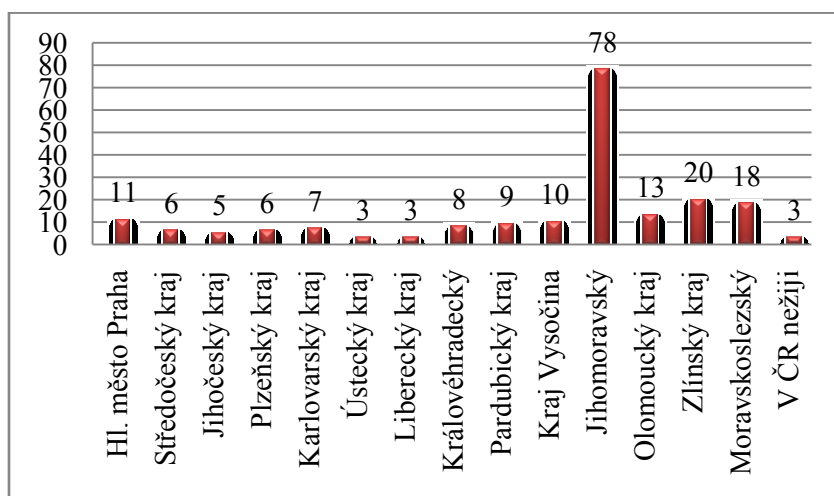
Graf 5.2 Věk respondentů

Graf ukazuje, že nejpočetnější věkovou skupinou, která dotazník vyplnila, byla skupina respondentů ve věku 19 – 29 let. Dotazník v tomto věku vyplnilo 108 osob (54 %). Naopak nejméně na otázky odpověděli respondenti ve věkové kategorii 50 let a více (13 respondentů, 7 %). Tento výsledek je zřejmě zapříčiněn umístěním dotazníku na internetové stránky, na kterých se pohybují především mladí lidé. Víceméně srovnatelné zastoupení zde měly osoby ve věku do 18 let (29 respondentů, 14 %), 30 – 39 let (27 respondentů, 13 %) a 40 – 49 let (23 respondentů, 12 %).

Otázka č. 3: Ve kterém kraji žijete?

Graf 5.3 Bydliště respondentů

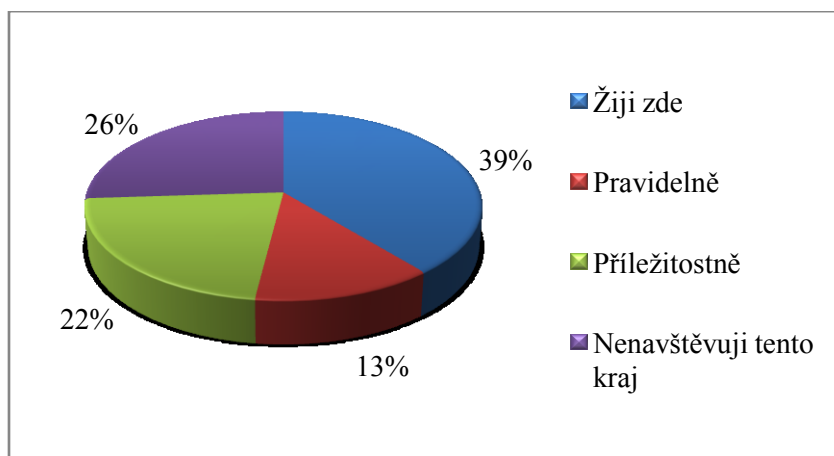

Převážnou většinu dotazovaných tvořily osoby z Jihomoravského kraje. Z tohoto kraje dotazník vyplnilo 78 respondentů (39 %). Dále dotazník vyplnilo 20 respondentů (10 %)

ze Zlínského kraje a 18 respondentů (9 %) z Moravskoslezského kraje. Dotazník vyplnily také osoby z ostatních krajů České republiky a zahraničí. Jejich zastoupení zde však bylo minimální.

Otázka č. 4: Jak často navštěvujete Jihomoravský kraj?

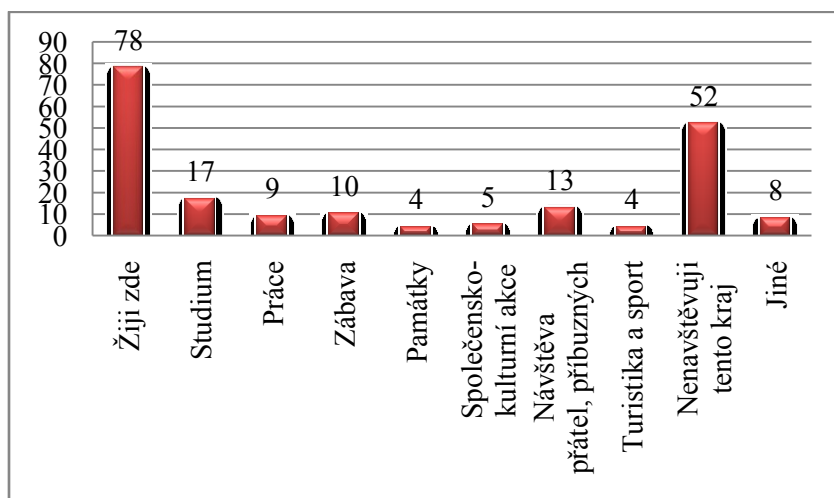
Graf 5.4 Návštěvnost Jihomoravského kraje

Následující otázka se týkala návštěvnosti Jihomoravského kraje. Jak je již zmíněno v předcházející otázce, 78 respondentů (39 %) žije na tomto území trvale. Pravidelně do tohoto kraje přijíždí 26 respondentů (13 %) a příležitostně kraj navštěvuje 44 respondentů (22 %). Ze všech dotazovaných právě 52 osob (26 %) odpovědělo, že Jihomoravský kraj nenavštěvují vůbec.

Otázka č. 5: Za jakým účelem navštěvujete Jihomoravský kraj?

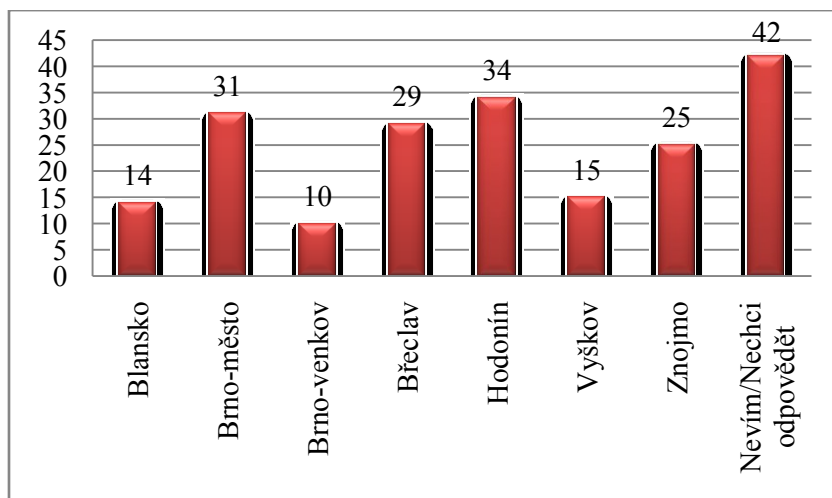
Graf 5.5 Účel návštěvy Jihomoravského kraje

Nejčastějšími odpověďmi na tuto otázku byly odpovědi „Žiji zde“ (78 respondentů, 39 %) a „Nenavštěvuji tento kraj“ (52 respondentů, 26 %), které však nelze brát v potaz, jelikož je otázka zaměřena na zjištění účelu návštěvy osob navštěvujících Jihomoravský kraj. Hlavními důvody návštěvy tohoto kraje je tedy mimo již zmíněné odpovědi studium (17 respondentů, 8 %) a návštěva přátel či příbuzných (13 respondentů, 7 %). Dle výsledků dotazníku dále do kraje nejvíce lidé jezdí za prací (9 respondentů, 4 %) a zábavou (10 respondentů, 5 %). V kraji naopak respondenti nejméně vyhledávají společensko-kulturní akce (5 respondentů, 3 %), památky (4 respondenti, 2 %), turistiku a sport (4 respondenti, 2 %). Odpověď „Jiné“ označilo 8 dotazovaných (4 %). Pod tuto možnost respondenti dopisovali vlastní odpovědi. Nejvíce mezi jiné důvody návštěvy Jihomoravského kraje uváděli nákupy.

Otázka č. 6: Který okres Jihomoravského kraje považujete turisticky za nejatraktivnější?

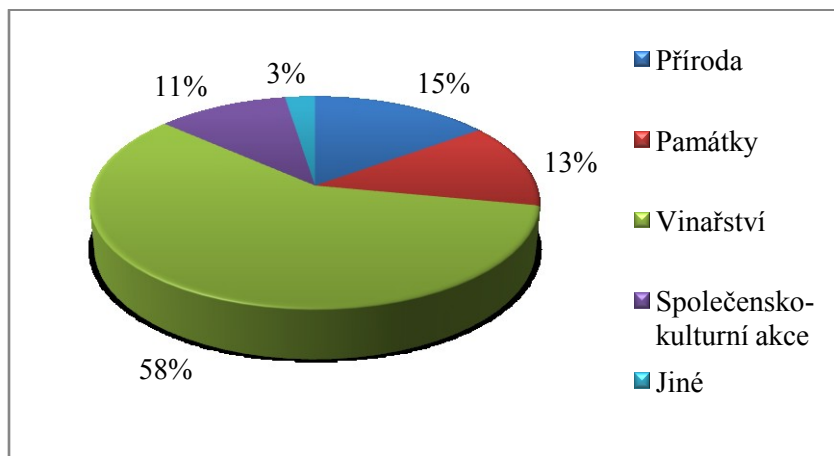
Graf 5.6 Atraktivnost okresů Jihomoravského kraje

Dle výsledků dotazníku je nejatraktivnějším okresem JMK okres Hodonín. Tuto možnost zvolilo 17 % všech dotazovaných (34 respondentů). Poměrně velká část respondentů se však k dané otázce vyjádřit nechtěla, a zvolila tedy možnost „Nevím/Nechci odpovět“. Pro tuto možnost se rozhodlo 42 respondentů (21 %). Z dalších okresů respondenti považují za nejvíce atraktivní okresy Brno-město (31 respondentů, 15 %), Břeclav (29 respondentů, 14 %) a Znojmo (25 respondentů, 13 %). Ostatní okresy zvolila pouze malá část respondentů. Například okres Vyškov zvolilo 15 respondentů (8 %) a okres Blansko 14 respondentů (7 %). Nejméně atraktivním okresem Jihomoravského kraje je podle tohoto dotazníku okres Brno-venkov. Ze všech 200 dotazovaných jej označilo pouze 10 respondentů (5 %).

Otázka č. 7: Která z níže uvedených možností si myslíte, že nejvíce láká turisty k návštěvě tohoto kraje?

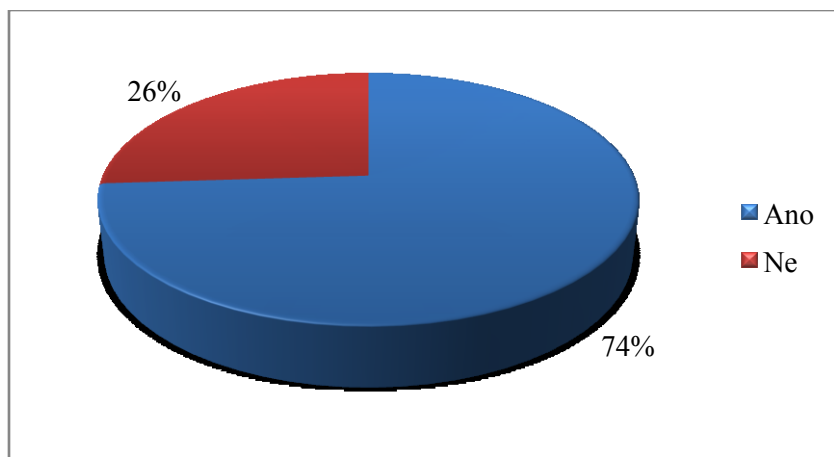
Graf 5.7 Turistická přitažlivost Jihomoravského kraje

Cílem této otázky bylo zjištění rozhodujícího faktoru, jenž přesvědčí turisty k návštěvě tohoto kraje. Jednoznačně lze říci, že je to vinařství, kterým je JMK proslulý. Vinařství zvolilo 117 respondentů (58 %). Další možnosti jako jsou příroda, památky a společensko-kulturní akce dopadly téměř stejně. Přírodu označilo 30 respondentů (15 %), památky 26 respondentů (13 %) a společensko-kulturní akce 22 respondentů (11 %). Možnost „Jiné“ zvolilo 5 respondentů (3 %), avšak ani jeden z nich žádné konkrétní lákadlo Jihomoravského kraje neuvedl.

Otázka č. 8: Znáte nějaké historické, kulturní nebo přírodní památky v Jihomoravském kraji? Pokud ANO, jaké?

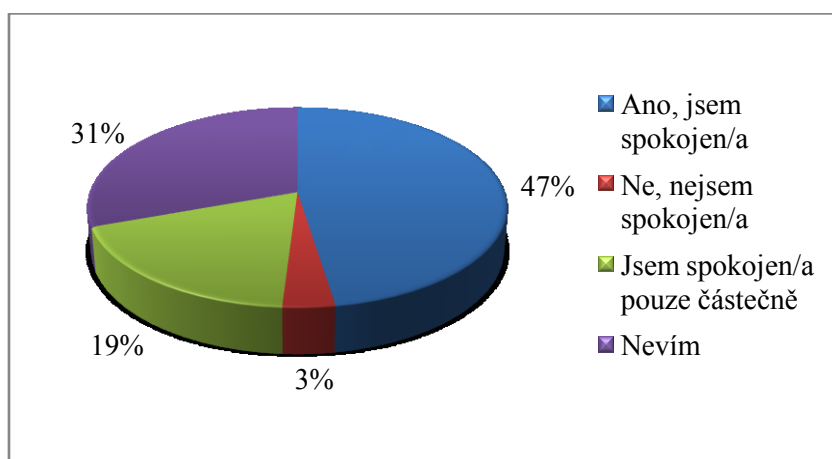
Graf 5.8 Znalost památek Jihomoravského kraje

Nadpoloviční většina všech dotazovaných na tuto otázku odpověděla „Ano“. Přesně 148 respondentů (74 %) tudíž zná nějaké historické, kulturní nebo přírodní památky v Jihomoravském kraji. Odpověď „Ne“ zde označilo 52 respondentů (26 %). Respondenti, kteří označili odpověď „Ano“ dále uvedli jednotlivé památky. U této otázky měli možnost dopsat i více odpovědí. Avšak vzhledem k tomu, že byla otázka nepovinná, spousta dotazovaných žádné památky neuvedla a pouze zaškrtnla kladnou odpověď. Ti, kteří byli ochotní na otázku odpovědět, uvedli především památky z okresů, v nichž žijí. Z průzkumu vyplývá, že nejvíce je respondentům známý Lednicko-valtický areál. Tuto půvabnou UNESCO památku zde uvedlo 36 dotazovaných. Dalších 17 respondentů napsalo zámek v Miloticích a 13 respondentů Moravský kras. V poměrně malém počtu zde byly zastoupeny i jiné památky Jihomoravského kraje. Převážná část z nich je popsána v 2. kapitole této bakalářské práce. K těm, co zde byly také uvedeny, patří strážnický skanzen, Mohyla míru, Svatý kopeček v Mikulově, CHKO Pálava, Vila Tugendhat, Mikulčické Valy, Znojenské podzemí, CHKO Bílé Karpaty, NP Podyjí, Brněnská přehrada, Plže v Petrově, Technické muzeum v Brně, Baťův kanál a Katedrála sv. Petra a Pavla. Široké zastoupení měly rovněž hrady a zámky. Respondenti uvedli hrady Špilberk, Pernštejn, Bítov, Veverčí, Dívčí hrad a zámky ve Strážnici, v Mikulově nebo ve Vranově nad Dyjí.

Otázka č. 9: Jste spokojen/a s nabídkou společensko-kulturních akcí v Jihomoravském kraji?

Graf 5.9 Spokojenost s nabídkou společensko-kulturních akcí v Jihomoravském kraji

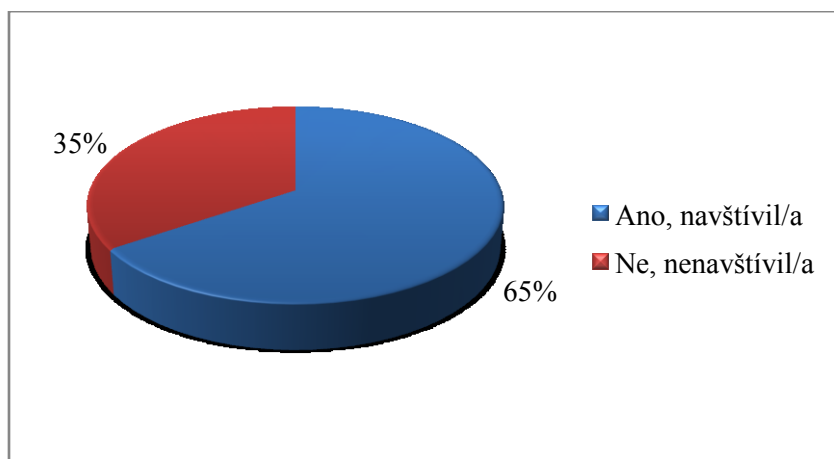

Bezmála polovina všech dotazovaných, konkrétně 95 osob (47 %), je na základě výše uvedeného grafu spokojena s nabídkou společensko-kulturních akcí organizovaných na území Jihomoravského kraje. Naproti tomu 7 osob (3 %) by nejspíš uvítalo rozšíření, jelikož

s nabídkou akcí spokojeni nejsou. Dále právě 61 respondentů (31 %) zvolilo možnost „Nevím“. Tuto odpověď označili pravděpodobně proto, že společensko-kulturní akce v tomto kraji nevyhledávají, a ani se jich neúčastní. Částečně je s nabídkou spokojeno 37 osob (19 %).

Otázka č. 10: Navštívil/a jste již nějaké společensko-kulturní akce v tomto kraji?

Graf 5.10 Návštěvnost společensko-kulturních akcí v Jihomoravském kraji

Záměrem následující otázky bylo zjistit, kolik respondentů již navštívilo nějaké společensko-kulturní akce v Jihomoravském kraji. Ukázalo se, že 131 respondentů (65 %) na otázku zodpovědělo kladně, a alespoň jedné se zúčastnili. Ze všech dotazovaných však 69 respondentů (35 %) doposud žádnou z akcí v Jihomoravském kraji nenavštívilo. Respondenti, kteří zvolili druhou možnost, pocházeli především ze západních krajů České republiky a důvodem jejich dosavadní neúčasti je patrně vzdálenost. Překvapivě tuto možnost však zvolila i spousta respondentů pocházejících ze Zlínského a Olomouckého kraje.

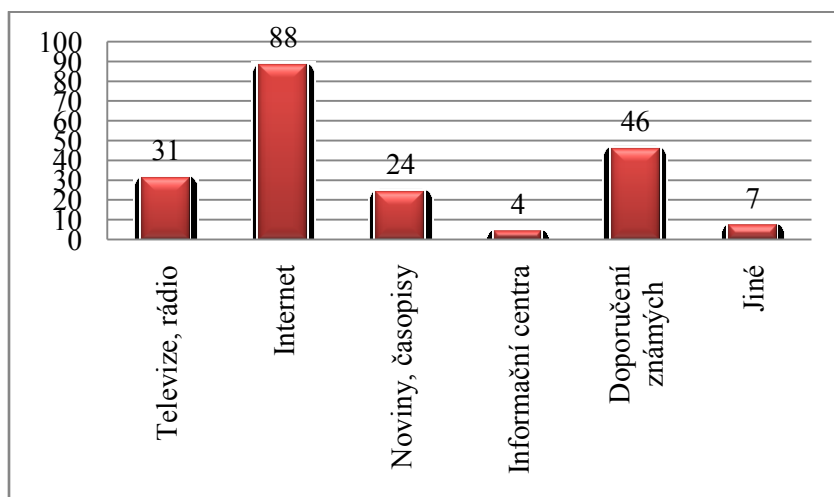
Otázka č. 11: Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a ANO, jaké to byly?

Tato otázka byla otevřená, a respondenti tak měli možnost napsat jakoukoliv odpověď. Zároveň byla stejně tak jako otázka č. 8 nepovinná, a proto na ni opět odpověděla pouze malá část respondentů. I tady měli možnost psát více odpovědí. Ukázalo se, že nejvíce dotazovaných navštívilo Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici. MFF Strážnice uvedlo 15 respondentů. Dalších 13 respondentů na tomto území navštívilo vinobraní, přičemž nejvíce se jich zúčastnilo Strážnického vinobraní (5 respondentů) a Znojemského historického vinobraní (4 respondenti). Bzenecké vinobraní a Pálavské vinobraní v Mikulově shodně navštívili pouze 2 respondenti. Dále na tomto území navštívilo 6 respondentů košty vína nebo slivovice. Z průzkumu také vyplývá, že dotazovaní navštívili plesy, divadla či koncerty. Zde

však žádný z respondentů neuvedl ani jednu konkrétní událost. Plesy uvedlo 5 respondentů, divadla 4 respondenti a koncerty 7 respondentů. Ačkoliv se jedná o JMK, v němž se hojně pořádají lidové slavnosti, respondenti z tohoto dotazníku se jich nejspíš příliš neúčastní. Pouze 3 dotazovaní uvedli, že navštívili fašank a 4 respondenti uvedli hody. Z poutí byla zmíněna pouze Bzenecká pouť, kterou navštívili 3 respondenti. Další 4 dotazovaní navštívili tradiční studentské oslavy jara – Majáles v Brně. Kromě již zmiňovaných akcí se zde také objevily jiné společensko-kulturní události, které však byly uvedeny pouze jednou. Jedná se o soutěžní přehlídku ohňostrojů Ignis Brunensis, Pivní slavnosti ve Bzenci, Festival Na vodě na přehradě Lučina, Grand Prix České republiky a Slováký rok v Kyjově.

Otázka č. 12: Kde získáváte informace, které Vás vedou k návštěvě Jihomoravského kraje?

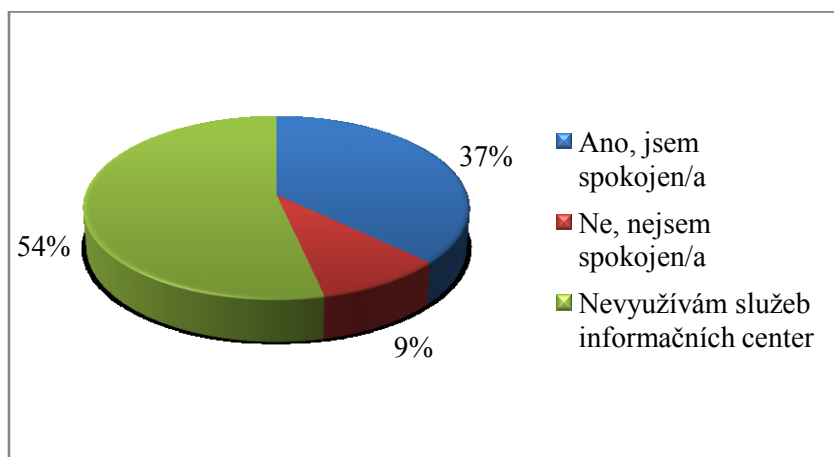
Graf 5.11 Zdroje informací

Účelem otázky č. 12 je zjistit, z jakých dostupných zdrojů turisté získávají informace, které je přimějí k návštěvě Jihomoravského kraje. Z grafu je zřejmé, že nejvíce informací vyhledávají na internetu. „Internet“ zaškrtnulo 88 respondentů (44 %). Dále si 46 dotazovaných (23 %) nechává zajímavá místa a události doporučit svými známými. Mezi méně časté odpovědi patřila média, jako televize a rádio (31 respondentů, 15 %) nebo noviny a časopisy (24 respondentů, 12 %). Nejhůře dopadla informační centra, která k získávání informací využívají pouze 4 respondenti (2 %). U otázky byla také možnost vybrat odpověď „Jiné“. Tuto odpověď zvolilo 7 respondentů (4 %). Zde zejména dotazovaní uváděli, že využívají informace ze všech uvedených zdrojů, popřípadě informace o tomto kraji nevyhledávají vůbec.

Otázka č. 13: Jste spokojen/a se službami informačních center v Jihomoravském kraji?

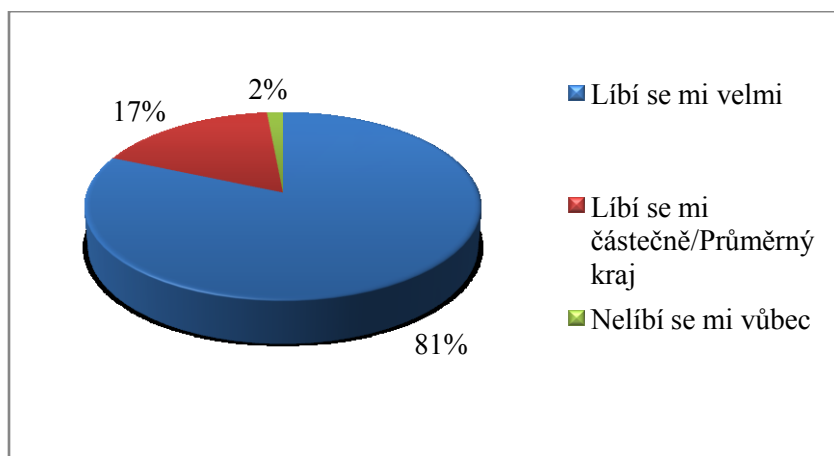
Graf 5.12 Spokojenost se službami informačních center v Jihomoravském kraji

Služeb informačních center v Jihomoravském kraji využívá a zároveň je s nimi spokojeno 74 respondentů (37 %). Se službami naopak není spokojeno 19 respondentů (9 %). Nejčastější odpovědí zde však bylo „Nevyužívám služeb informačních center“, kterou zvolilo 107 dotazovaných (54 %).

Otázka č. 14: Jak se Vám celkově líbí tento kraj ve srovnání s ostatními kraji České republiky?

Graf 5.13 Celkové hodnocení Jihomoravského kraje

Ve srovnání s ostatními kraji České republiky se Jihomoravský kraj velmi líbí 163 respondentům (81%). Jako průměrný tento kraj hodnotí 34 dotazovaných (17%) a pouze 3 respondentům (2 %) se Jihomoravský kraj nelíbí vůbec.

5.2 Doporučení

Na základě vlastních poznatků a také provedeného dotazníkové šetření zaměřeného na zhodnocení turistické atraktivnosti Jihomoravského kraje je možné navrhnout následující doporučení.

Z dotazníkového průzkumu je patrné, že se turisté o památky ani o společensko-kulturní události v Jihomoravském kraji příliš nezajímají a nejsou jejich častým cílem návštěvy. Ačkoliv Jihomoravský kraje disponuje širokou škálou turisticky atraktivních míst, spousta z nich jsou dodnes velmi málo známá. Dle dotazníku je respondentům známo pouze několik nejvýznamnějších památných míst a událostí. Prvotním cílem kraje by tedy měla být snaha zlepšit a zvýšit propagaci i méně známých památek a společensko-kulturních akcí. V první řadě je zapotřebí zvolit vhodnou formu propagace. V dnešní době je vůbec nejefektivnějším nástrojem této propagace reklama v médiích, zejména tisk, televize a internet. Je nutné ji zaměřit jak na turisty z České republiky, tak na turisty v zahraničí. Reklama by měla okamžitě zaujmout a vyvolat v turistovi zájem o návštěvu dané atraktivity. Tím by se památky i společensko-kulturní události měly dostat do lepšího podvědomí budoucích potenciálních návštěvníků kraje.

Na celém území kraje se také nachází spousta význačných památek, které by bylo dobré opravit. Některé z nich jsou dokonce kvůli jejich špatnému stavu veřejně nepřístupné. Kraj by tedy měl vynaložit větší úsilí k získání finančních prostředků na tyto opravy.

Jihomoravský kraj je rovněž krajem s hustou sítí značených turistických tras a cyklostezek. Z tohoto hlediska by region měl mít v budoucnu zájem o jejich rozšiřování a také propojování.

Odrážet turisty od návštěvy Jihomoravského kraje mohou také ubytovací zařízení. Přestože jsou v kraji hojně zastoupeny různé druhy hromadných ubytovacích zařízení, jejich rozmístění není zcela ideální. V některých menších městech a obcích zcela chybí jakékoli možnosti ubytování. Naopak v jiných je na poměrně malém úseku rozmístěno hned několik zařízení. Celkově je kraj přesycen penziony. Naopak hotely vyšší třídy kraj postrádá. Náročnější turista požadující komfort čtyřhvězdičkového či pětihvězdičkového hotelu nemá v kraji příliš mnoho možností se ubytovat. Pro zkvalitnění poskytovaných služeb by také bylo vhodné pravidelně organizovat školení a kurzy pracovníků ubytovacích zařízení.

6. Závěr

Jak je již zmíněno v druhé kapitole bakalářské práce, hlavní snahou a cílem práce bylo analyzovat turistický potenciál Jihomoravského kraje a prezentovat jej jako turisticky atraktivní region.

Bakalářská práce se celkem skládá z šesti kapitol. První kapitola je krátkým seznámením s vybraným tématem. Kromě popisu tématu také uvádí důvod jeho výběru a stručně charakterizuje jednotlivé kapitoly. V druhé kapitole je podrobněji popsána metodika zpracování i cíl bakalářské práce a třetí již vymezuje teoretická východiska. Celá třetí kapitola se věnuje cestovnímu ruchu, definuje tento pojem, popisuje subjekty a typologii cestovního ruchu. Její součástí je rovněž vymezení současných trendů cestovního ruchu. Teoretickými východisky se zabývá také čtvrtá kapitola zacílená na turistický potenciál Jihomoravského kraje. Úvodem je Jihomoravský kraj charakterizován z hlediska historie, administrativního členění, polohy, rozlohy, podnebí, přírodních podmínek, obyvatelstva, a ubytovací i dopravní infrastruktury. Některé údaje jsou pro větší přehlednost navíc zpracovány do tabulek nebo grafů. Hlavní částí této kapitoly je popis různých zajímavých míst, historických, kulturních, přírodních památek a také nejvýznamnějších událostí pořádaných v Jihomoravském kraji. Jedná se především o lidové folklorní slavnosti a veselice, kterými je tento kraj proslavený. Pátá kapitola je praktickou částí bakalářské práce. Jsou zde v první řadě rozebrány výsledky dotazníkového šetření, které bylo prováděno za účelem zhodnocení turistické atraktivnosti Jihomoravského kraje. Primárně tedy toho, zda respondenti znají a popřípadě i navštěvují památky a společensko-kulturní akce v Jihomoravském kraji. Dále jsou zde také uvedena doporučení vyplývající z výsledků tohoto výzkumu i celé práce. Bakalářskou práci uzavírá tato poslední šestá kapitola.

Na základě výsledků dotazníkového šetření došlo k vytvoření zjednodušeného přehledu o znalostech památek a událostí nejen občanů Jihomoravského kraje, ale také respondentů z celé České republiky. Ukázalo se, že z hlediska památek je největším lákadlem kraje Lednicko-valtický areál. Dále zde byla vyhodnocena spokojenost dotazovaných s nabídkou společensko-kulturních akcí v Jihomoravském kraji a hledána nejnavštěvovanější akce tohoto kraje. Nejvíce navštěvovanou událostí se stal Mezinárodní folklorní festival konaný každoročně ve Strážnici.

Při samotném zpracování byla získána spousta nových informací a poznatků. Došlo k bližšímu seznámení s památkami, významnými událostmi, tradicemi a jinými zajímavostmi

Jihomoravského kraje. Jedním ze záměrů bylo právě přenesení těchto informací a poznatků do bakalářské práce, aby tak bylo dosaženo větší informovanosti široké veřejnosti o krásách této malebné oblasti a zároveň se zvýšila celková návštěvnost Jihomoravského kraje.

Seznam použité literatury

Literární zdroje

- [1] DANĚK, Antonín a Jiří GLET. *Jižní Morava*. Praha: Jan Vašut, 2005. ISBN 80-7236-379-4.
- [2] DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: Pro střední školy a pro veřejnost*. 2. upr. vyd. Praha: Fortuna, 2010. ISBN 978-80-7373-079-6.
- [3] ELIÁŠEK, Jan. *Jižní Morava: Kraj památek a vinic*. Český Krumlov: MCU, 2014. ISBN 978-80-7339-006-8.
- [4] GOELDNER, Charles R a J RITCHIE. *Cestovní ruch: Principy, příklady, trendy*. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-251-2595-3.
- [5] HESKOVÁ, Marie et al. *Cestovní ruch: Pro vyšší odborné a vysoké školy*. 2. upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011. ISBN 978-80-7373-107-6.
- [6] INDROVÁ, Jarmila et al. *Cestovní ruch [základy]*. 2. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1569-4.
- [7] KLUMPAR, Václav. *Okolí Brna a Moravský kras: Nejkrásnější turistické trasy*. Praha: Freytag & Berndt, 2002. ISBN 80-85822-32-6.
- [8] KOTÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4603-6.
- [9] KRAUS, Jiří et al. *Nový akademický slovník cizích slov*. Praha: Academia, 2006. ISBN 80-200-1415-2.
- [10] MALÁ, Vlasta. *Cestovní ruch (vybrané kapitoly)*. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. ISBN 80-7079-443-7.
- [11] NOVACKÁ, Ludmila. *Cestovní ruch a Evropská unie*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2011. ISBN 978-80-7452-016-7.
- [12] OBŮRKOVÁ, Eva. *Kam na jižní Moravě*. 3. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3351-4.

- [13] PODHORSKÝ, Marek. *Jihomoravský kraj*. Praha: Freytag & Berndt, 2005. ISBN 80-7316-143-5.
- [14] RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch - soubor studijních materiálů*. 3. rozš. vyd. Ostrava: KEY Publishing, 2009. ISBN 978-80-7418-28-6.
- [15] RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.
- [16] URBAN, Vítek. *Jižní Morava*. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-802-5115-664.
- [17] ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. 2. kompletně přeprac. a dopl. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

Internetové zdroje

- [18] CZECH TOURISM. *1. Charakteristika a význam cestovního ruchu v Česku* [online]. © 2005 - 2015 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://old.czechtourism.cz/didakticke-podklady/1-charakteristika-a-vyznam-cestovniho-ruchu-v-cesku/>
- [19] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika Jihomoravského kraje* [online]. 10. 02. 2015 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/charakteristika_jihomoravskeho_kraje
- [20] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online]. 18. 03. 2015 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/>
- [21] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Obyvatelstvo v obcích Jihomoravského kraje v roce 2013* [online]. 05. 05. 2014 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/obyvatelstvo_v_obcich_jihomoravskeho_kraje_v_roce_2013
- [22] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *NEJ... Jihomoravského kraje* [online]. 10. 02. 2015 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/nej_jihomoravskeho_kraje
- [23] BUSINESS INFO. *Charakteristika Jihomoravského kraje* [online]. 30. 05. 2011 [cit.

- 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/charakteristika-jihomoravskeho-kraje-1967.html>
- [24] VEŘEJNÁ DATABÁZE ČSÚ. *Infrastruktura železniční a silniční dopravy v krajích k 31.12* [online]. [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=DOP0100UU_KR&q_r%20ezim=1&vo=null&q_text=&kapitola_id=40
- [25] INTEGROVANÝ DOPRAVNÍ SYSTÉM JIHOMORAVSKÉHO KRAJE. *Stručně o IDS JMK* [online]. [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.idsjmk.cz/strucne.aspx>
- [26] VEŘEJNÁ DATABÁZE ČSÚ. *Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie v okresech* [online]. [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=CRU6171PU_OK&q_r%20ezim=1&vo=null&q_text=&kapitola_id=39
- [27] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Cestovní ruch v Jihomoravském kraji v roce 2013* [online]. 24. 11. 2014 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/cestovni_ruch_v_jihomoravskem_kraji_v_roce_2013
- [28] MORAVSKÝ KRAS. *Moravský kras* [online]. © 2005 - 2015 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.moravskykras.net/index.html>
- [29] BRNO CIRCUIT. *Grand Prix České republiky* [online]. © 2013 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.automotodrombrno.cz/cz/#!/sezona/194/grand-prix-ceske-republiky/o-zavodu>
- [30] KUDY Z NUDY. *Brněnská přehrada: Prýgl* [online]. 26. 07. 2012 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/Aktivity-a-akce/Aktivity/Brnenska-prehrada.aspx>
- [31] ZOO PARK VYŠKOV. *Historie ZOO parku* [online]. [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.zoo-vyskov.cz/historie>
- [32] ZNOJMO. *20. Znojenské podzemí* [online]. 08. 01. 2008 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.znojmocity.cz/20-znojemske-podzemi/d-2833>
- [33] TOP VÝLETNÍ CÍLE JIŽNÍ MORAVY. *Znojenské podzemí* [online]. © 2009 [cit.

- 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.vyletnicile.cz/cz/zabava-a-zazitky/?id=10>
- [34] BZENEC. *Bzenecká pout' 2013* [online]. 10. 07. 2013 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: http://www.bzenec.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=1727&id=113020&p1=4899
- [35] MĚSTO BZENEC. *Bzenecká pout'* [online]. © 2015 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.bzenec.info/turistika/kulturni-akce-a-vystavy/bzenecka-pout/>
- [36] BZENECKÁ POUŤ 2014. *Bzenecká pout'* [online]. © 2014 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.bzeneckapout.cz/o-nas/>
- [37] NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY. *Mezinárodní folklorní festival: Strážnice* [online]. © 2008 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.nulk.cz/Informace.aspx?sid=4>
- [38] OBEC MUTĚNICE. *Putování slováckým vinohradem* [online]. © 2007 - 2013 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.mutenice.cz/aktuality/putovani-slovackym-vinohradem.html>
- [39] VÍNA Z MORAVY VÍNA Z ČECH. *Tradiční burčákový pochod* [online]. © 2005-2015 [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.wineofczechrepublic.cz/akce-a-novinky/kalendar-akci/6097-tradicni-burcakovy-pochod.html>
- [40] VÝCHODNÍ MORAVA. *Putování slováckým vinohradem: Burčákový pochod* [online]. [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/akce/79319/>
- [41] ZNOJEMSKÉ HISTORICKÉ VINOBRANÍ. *Historie vinobraní* [online]. [cit. 2015-05-01]. Dostupné z: <http://www.znojemskevinobrani.cz/historie-vinobrani/>

Seznam zkratek

CIOFF	Mezinárodní rada organizátorů folklorních festivalů a lidového umění (Conseil International des Organisations de Festivals de Folklore et d'Arts Traditionnels)
CR	cestovní ruch
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
CHKO	chráněná krajinná oblast
IDS JMK	Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje
JMK	Jihomoravský kraj
MFF	Mezinárodní folklorní festival
NP	národní park
UNESCO	Organizace Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu (United Nations World Tourism Organisation)

Seznam obrázků

Obr. 4.1 Administrativní členění Jihomoravského kraje

Obr. 4.2 Poloha Jihomoravského kraje

Seznam tabulek

Tab. 4.1 Infrastruktura železniční a silniční dopravy v Jihomoravském kraji

Tab. 4.2 Hromadná ubytovací zařízení podle kategorie v okresech Jihomoravského kraje

Seznam grafů

Graf 4.1 Průměrný věk obyvatel Jihomoravského kraje v letech 1991 – 2013

Graf 5.1 Pohlaví respondentů

Graf 5.2 Věk respondentů

Graf 5.3 Bydliště respondentů

Graf 5.4 Návštěvnost Jihomoravského kraje

Graf 5.5 Účel návštěvy Jihomoravského kraje

Graf 5.6 Atraktivnost okresů Jihomoravského kraje

Graf 5.7 Turistická přitažlivost Jihomoravského kraje

Graf 5.8 Znalost památek Jihomoravského kraje

Graf 5.9 Spokojenost s nabídkou společensko-kulturních akcí v Jihomoravském kraji

Graf 5.10 Návštěvnost společensko-kulturních akcí v Jihomoravském kraji

Graf 5.11 Zdroje informací

Graf 5.12 Spokojenost se službami informačních center v Jihomoravském kraji

Graf 5.13 Celkové hodnocení Jihomoravského kraje

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Uherském Hradišti dne 7. května 2015

.....*Denisa Dulová*.....

jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha č. 1 Dotazník

Příloha č. 2 Památky, přírodní a jiné zajímavosti Jihomoravského kraje

Příloha č. 3 Nejvýznamnější společensko-kulturní akce v Jihomoravském kraji

Příloha č. 1 Dotazník

Dobrý den,

jmenuji se Denisa Dulová a jsem studentkou 3. ročníku oboru Ekonomika cestovního ruchu na VŠB – TU Ostrava. Chtěla bych Vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který se týká Jihomoravského kraje. Dotazník je anonymní a výsledky mi poslouží pouze ke zpracování praktické části mé bakalářské práce.

Děkuji za vyplnění.

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- ☐ Muž
- ☐ Žena

2. Kolik je Vám let?

- ☐ do 18 let
- ☐ 19 – 29 let
- ☐ 30 – 39 let
- ☐ 40 – 49 let
- ☐ 50 let a více

3. Ve kterém kraji žijete?

- ☐ Hlavní město Praha
- ☐ Středočeský kraj
- ☐ Jihočeský kraj
- ☐ Plzeňský kraj
- ☐ Karlovarský kraj
- ☐ Ústecký kraj
- ☐ Liberecký kraj
- ☐ Královéhradecký kraj
- ☐ Pardubický kraj
- ☐ Kraj Vysočina
- ☐ Jihomoravský kraj
- ☐ Olomoucký kraj
- ☐ Zlínský kraj
- ☐ Moravskoslezský kraj

- V České republice nežiji
- 4. Jak často navštěvujete Jihomoravský kraj?
 - Žiji zde
 - Pravidelně
 - Příležitostně
 - Nenavštěvuji tento kraj
- 5. Za jakým účelem navštěvujete Jihomoravský kraj?
 - Žiji zde
 - Studium
 - Práce
 - Zábava
 - Památky
 - Společensko-kulturní akce
 - Návštěva přátel, příbuzných
 - Turistika a sport
 - Nenavštěvuji tento kraj
 - Jiné
- 6. Který okres Jihomoravského kraje považujete turisticky za nejatraktivnější?
 - Blansko
 - Brno-město
 - Brno-venkov
 - Břeclav
 - Hodonín
 - Vyškov
 - Znojmo
 - Nevím/nechci odpovědět
- 7. Která z níže uvedených možností si myslíte, že nejvíce láká turisty k návštěvě kraje?
 - Příroda
 - Památky
 - Vinařství
 - Společensko-kulturní akce

- Jiné
- 8. Znáte nějaké historické, kulturní nebo přírodní památky v Jihomoravském kraji? Pokud ANO, jaké?
 - Ano
 - Ne
- 9. Jste spokojen/a s nabídkou společensko-kulturních akcí v Jihomoravském kraji?
 - Ano, jsem spokojen/a
 - Ne, nejsem spokojen/a
 - Jsem spokojen/a pouze částečně
 - Nevím
- 10. Navštívil/a jste již nějaké společensko-kulturní akce v tomto kraji?
 - Ano, navštívil/a
 - Ne, nenavštívil/a
- 11. Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a ANO, jaké to byly?
- 12. Kde získáváte informace, které Vás vedou k návštěvě Jihomoravského kraje?
 - Televize, rádio
 - Internet
 - Noviny, časopisy
 - Informační centra
 - Doporučení známých
 - Jiné
- 13. Jste spokojen/a se službami informačních center v Jihomoravském kraji?
 - Ano, jsem spokojen/a
 - Ne, nejsem spokojen/a
 - Nevyužívám služeb informačních center
- 14. Jak se Vám celkově líbí tento kraj ve srovnání s ostatními kraji České republiky?
 - Líbí se mi velmi
 - Líbí se mi částečně/Průměrný kraj
 - Nelíbí se mi vůbec

Příloha č. 2 Památky, přírodní a jiné zajímavosti Jihomoravského kraje

Automotodrom Masarykův okruh

(zdroj: <http://www.automotodrombrno.cz/cz/#!/sezona/234/etcc-autogp-epilog/vstupenky>)

Bat'ův kanál

(zdroj: <http://www.rekreace.jannemec.com/tips/343.php>)

Bílé Karpaty

(zdroj: <http://itras.cz/bile-karpaty/galerie/14352/>)

Brněnská přehrada

(zdroj: <http://www.cestopisy.com/brnenska-prehrada>)

Dinopark

(zdroj: <http://vyskov.dinopark.cz/prochazka-parkem-m96.htm>)

Hrad Bítov

(zdroj: <http://www.turisticky.net/tipy/hrad-bitov>)

Hrad Pernštejn

(zdroj: http://turistickyatlas.cz/vse/misto/6259_hrad-pernstejn.html)

Hrad Špilberk

(zdroj: <http://www.brnozurnal.cz/objektivem/brno-ve-fotografiich-petra-michla>)

Hrad Veverí

(zdroj: <http://www.bystrenik.cz/stredovek-na-hrade-veveri-jiz-poctvrte>)

CHKO Pálava

(zdroj: <http://www.kudyznudy.cz/Aktivity-a-akce/Aktivita/Chranena-krajinna-oblast-Palava.aspx>)

Katedrála sv. Petra a Pavla

(zdroj: <http://www.joutrip.com/st-peter-and-paul-cathedral-petrov-p12>)

Lednicko-valtický areál – Zámek Lednice

(zdroj: <http://itras.cz/penzion-zora/galerie/8053>)

Mikulčické Valy

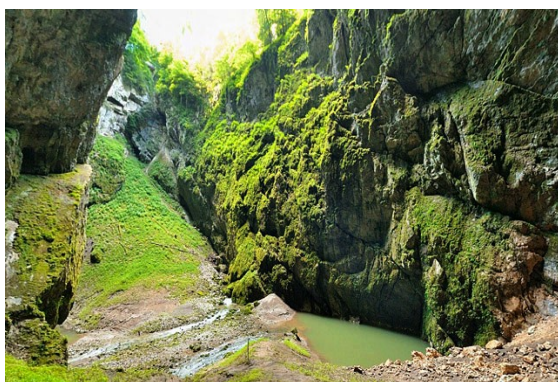
(zdroj: <http://www.atlasceska.cz/jihomoravsky-kraj/slovanske-hradiste-mikulcice/>)

Mohyla míru

(zdroj: <http://www.kudyznudy.cz/Aktivity-a-akce/Aktivity/Pamatnik-Mohyla-miru.aspx>)

Moravský kras – Propast Macocha

(zdroj: <http://www.moravskykras.net/fotogalerie.html>)

Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

(zdroj: <http://itras.cz/skanzen-straznice>)

NP Podyjí

(zdroj: <http://www.nppodyji.cz/pro-navstevniky>)

Slavkovský zámek

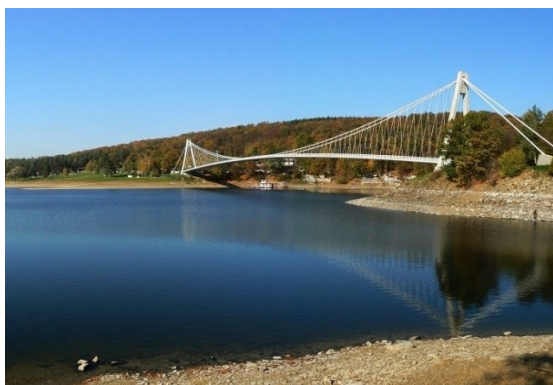
(zdroj: http://turistickyatlas.cz/vse/misto/6366_zamek-slavkov-u-brna.html)

Vila Tugendhat

(zdroj: <http://www.artalk.cz/2010/01/05/uzavreni-vily-tugendhat>)

Vranovská přehrada

(zdroj: <http://www.vranov-nad-dyji.eu/pro-turisty/tipy-na-vylet>)

Westernové městečko

(zdroj: <http://www.vyletnik.cz/mistopisny-rejstrik/jizni-morava/moravsky-kras-a-okoli/1638-westernove-mestecko-boskovice>)

Zámek Milotice

(zdroj: <http://itras.cz/zamek-milotice/galerie/17945>)

Zámek Vranov nad Dyjí

(zdroj: <http://www.turisticky.net/tipy/zamek-vranov-nad-dyji>)

Znojenské podzemí

(zdroj: <http://www.znojmocity.cz/20-znojemske-podzemi/d-2833>)

Příloha č. 2 Nejvýznamnější společensko-kulturní akce v Jihomoravském kraji

Bzenecká pout'

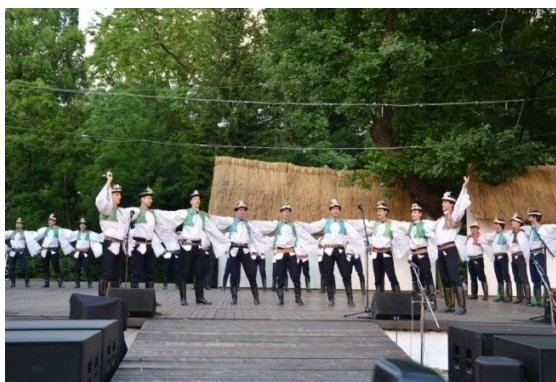
(zdroj: http://jojon.rajce.idnes.cz/Bzenecka_pout_2011/#pout_022.jpg)

Císařské hody ve Vracově

(zdroj: <http://www.mestovracov.cz/?p=160-vracovske-hody>)

Mezinárodní folklorní festival Strážnice

(zdroj: <http://www.straznice-mesto.cz/mezinarodni-folklorni-festival-straznice/gs-1370>)

Putování slováckým vinohradem – Burčákový pochod Mutěnice

(zdroj: <http://hodoninsky.denik.cz/galerie/burcakovy-pochod-v-mutenicich.html>)

Vzpomínková akce na bitvu u Slavkova

(zdroj: http://brno.idnes.cz/rekonstrukce-bitvy-u-slavkova-prilakala-devet-tisic-lidi-pm1-/brno-zpravy.aspx?c=A091128_180923_brno_krc)

Znojenské historické vinobraní

(zdroj: <http://www.znojmocity.cz/kralem-znojemskeho-historickeho-vinobrani-bude-i-letos-hrabe/d-40570>)